

ብኩርና

አዘጋጅ

መምህር ጥበበ ሥላሴ አሰፋ ገብሬ
Tibebesellassie Asseffa Gebrie
(Theologian)

ታኅሣሥ ፲፱፻፺፪ ዓ.ም.

Dec./Jan.2000

አዲስ አበባ

ኢትዮጵያ

የደራሲው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

All Rights reserved

ማሳሰቢያ

የተወደዳችሁ የክርስቶስ ቤተሰቦች ያዘጋጀኋት መጽሐፍ ይዘቷ በርከት በማለቱ ለህትመትና ለአያያዝ ስለከበደች ለሁለት ለመክፈል ተገድሏል፡፡ ስለሆነም ተከታዩን በሁለተኛው መጽሐፈ ላይ የማቀርብ መሆኔን በታላቅ መንፈሳዊ አክብሮት እገልጻለሁ፡፡

የመጽሐፉ መታሰቢያነት

1ኛ. ምስጢረ ሃይማኖት አሳውቀው የወንጌልን ፍትሮ በልቤ ላኖሩት ለቤተክርስቲያን አምድ ለነበሩትና በሠማዕትነት ላረፉት አባቱ ለብፁዕ አቡነ ነርጎርዶስ ሊቀጳጳስ ዘሸዋ ትሁንልኝ፡፡

2ኛ. የእነነቴ ምስክርና የሕይወቴ ባለውለታ ለሆኑትና በጸሎትና በምክር በሃይማኖት ለዚህ ላበቁኝ አባቱ ለብፁዕ አቡነ ሰላማ የባሉ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ትሁንልኝ፡፡

3ኛ. በጥበብ ሥጋዊና በጥበብ መንፈሳዊ ጠብቀው በቤተክርስቲያን ጥላ ሥር አንጻድግና እግዚአብሔርን ፈርቼ ሰውን አከብራ እንድኖር ላደረጉኝ ቤተሰቦቼ፡-

ሀ. ለአባቱ ለአቶ አሰፋ ገብራ ምህረት

ለ. ለእናቴ ለፌ/ሮ ክብበፀሐይ መንገሻ (ክበቡ፩) ትሁንልኝ

3ኛ. በእርቶዶክሳዊት እምነታቸው ፀንተው መላ ዘመናቸውን ለቤተክርስቲያን ክብር ጠበቃ ሆነው ወንጌልን ለአለም ለሚሰብኩ ሊቃውንትና መምህራን ወንጌል (ሰባኪያን) ትሁንልኝ፡፡

መምህር ጥበበ ሥላሴ አሰፋ ገብራ
Tibebesellassie Asseffa Gebrie
(Theologian)

ምሥጋና

1ኛ. ይህችን የመጀመሪያ መጽሐፈን ለቤተክርስቲያን ሳበረከት ለጤ/ቤ/ክ/ድ/ቤት ባቀረብኩት ጥያቄ መሠረት ተፈትዶልኝ ጽሑፈን በግረም የጎደለውን በመጥላት የጎበጠውን በግትናት ለህትመት እንድትበቃ ያደረጉልኝ በኢትዮጵያ ለርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን **የሊቃውንት ጉባኤን** በልፀል እግዚአብሔር ስም አመሰግናለሁ።

2ኛ. በፀሎት፣ በምክር በሃሳብ ሳይለዩ ሳበረታቱኝ ለተወዳጅ ቤተሰቦቼ እና ለትረጎሙ ጓደኞቼ በእግዚአብሔር ስም ምስጋናዬ ይድረሳቸው።

3ኛ. ረቂቄን በኮምፒውተር በማዘጋጀት እና በሊቃውንት ከተመረመረ በኋላም ለህትመት እንዲበቃ ያዘጋጁልኝን ኢሮ የኮምፒውተር ሕትመትና የግስታዊቷ ሥራ ድርጅትን ከልብ አመሰግናለሁ።

መምህር ጥበበ ሥላሴ አበፋ
አዲስ አበባ

ማውጫ

ክፍል አንድ

ፍልስ	ገፅ
ጭድፍ	10
መግቢያ	14
1. አውሬው ማን ነው?	17
2. ከንዶው የተባለው ማን ነው?	37
3. ምድር ሁሉ አውሬውን ይከተላል	38
4. አውሬው ተባዳቢ ነው	38
5. የእግዚአብሔር ማደሪያ ማን ናት	41
6. ከአውሬው ጋር ውጊያ የሚገጥሙት ቅዱሳን	46
7. ከምድር የሚወጣ ሌላ አውሬ	48
8. በመጨረሻስ	50

ክፍል ሁለት

1. ምስጢረ ጥምቀት	55
1.1. የመጥምቀ መለኮት ቅ/ዮሐንስ ስብከት ...	57
2. ስለ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጥምቀት	60

2.1. መንፈስ ቅዱስ በርግብ እምሳል	64
2.2. ጌታችን መድኃኒታችንን እ.የዕብ ክርስቶስ በውሃ የተጠመቀበት ምክንያት.....	65
2.3. ጌታችን በዮርዳኖስ ለምን እንደተጠመቀ	66
3. የጥምቀት ጥቅም	70
3.1. ከእግዚአብሔር መወለድ /ልጅነትን ማግኘት/.....	70
3.2. ሥርየተ ኃጢአት /ከኃጥያት መንጸት/	72
3.3. ድኅነት	74
3.4. የቤተክርስቲያን ወገን /አባል/ መሆን	75
4. ምሥጢረ ጥምቀትን ለመፈጸም የሚያስፈልጉ ግዴታዎች	77
4.1. የተጠማቂው ሃይማኖት	77
4.2. አጥማቂ ካህን	79
4.3. በውሃ መጠመቅ	80
4.4. በሥላሴ ስም መጠመቅ	82
5. ጥምቀት እንዲት ናት	84

*ጥምቀት የማይደገም አንድ ብቻ የሆነበት ምክንያት.....	85
6. የእንዲት ጥምቀት ክፍሎች	86
7. የሀፃናት ጥምቀት	90
<u>ክፍል ሦስት</u>	
የመናፍቃን ማንነት ከቤተክርስቲያን ታሪክ አንፃር	107
ሦስቱ የቤተክርስቲያን ዓለም አቀፍ ጉባኤያት	109
1ኛ. የኒቂያ ጉባኤ	109
2ኛ. የቁስጥንጥንያ ጉባኤ	110
3. የኤፌሶን ጉባኤ	111
4ኛ. የኬልቄዶን ጉባኤ	112
የልዩነታቸው ምክንያት	113
ፕሮቴስታንትና ክፍፍሎች /ከሐድያንና ከሀደታቸው/ መናፍቃንና ኑፋቂያቸው	114
1. ሉተራውያን	114
*ሉተር ማነው	115

2. አናባፕቲስቶች /ዳግም አጥግቂዎች/	116
3. ካልቪኒዝም /Calvinism/	117
4. አንግሊካን /Anglican/	118
5. ሜቶዲስት /Methodist/	119
6. ጴንጤዎች /Pente-Coastal/	119
ሀ. ዩኒተርያኒዝም ወይም ኢየሱስ ብቻ	
የሚሉት ናቸው /Only Jesus/	120
ለ. ትሪኒቴሪያን /Triterian/	121
7. የይሁዋ ያስክሮች /Jehouvea witness/	121
*ቻርልስ ራስል ማን ነው?	223
8. ሰባልዮስ	125
9. ፎጢኖስ	126
10. አርሲላውያን	127
11. አውጣኪ	128
12. መንከዩን	128
13. አርጌንስ	129
14. እስማኢላውያን	130
15. ሞርሞናውያን /Mormons/	131

ክፍል አራት

ቤተ ክርስቲያን ማለት	133
ሥርዓተ አምልኮ መቼ ተጀመረ	135
በብሉይ ኪዳን የቤተክርስቲያን ምሳሌዎች	137
1. ሐመረ-ኖህ /የኖህ መርከብ/	137
2. ክህነተ መልክጺዴት	138
3. ቤተ-ኤል /ቤቴል/	139
4. ምክራብ /ሲና ንግ/	140
5. ደብረ ሲና	143
6. ደብተራ አሪት	143
ቤተክርስቲያን በሊቃውንት አነጋገር	145
ቤተክርስቲያን በፍትሐ ነገሥት	151
ለቤተክርስቲያን ልታደርጉላት የሚገባ ቢኖር	152
ለባቱ ሰማያትና ቤተ ክርስቲያን	153

መቅደም

ከሁሉ አስቀድሜ በፀጋና በረድኤት ጠብቃ የዘለዓለም ልጅነት ሽልግ ላሳደገችን ለኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ጽሑፈን እንዳበረክት በነገር ሁሉ የረዳችን የአባቶቻችን አምላክ ልዑል እግዚአብሔር ክብር ምሥጋና ደግባው፤ እያልኩ እንደ ሊቃውንት አባቶቼ ምስጢር አመስጥሬ ብዙ የምገልጸው የሌለኝ ብላቴና ብዙንም ከሊቃውንት አባቶቼ ያገኘሁትን፤ ቅድስት ቤተክርስቲያን ያስተማረችን መሠረት በማድረግ ለወገኖቹ ለህዝብ ክርስቲያን ሳቀርብ ታላቅ ደስታ ይሰማኛል።

የመፅሐፈንም ርዕስ ብኩርና ብያታለሁ። ከቃሉ ትርጉም እንደምንረዳው ብኩርና ማለት የመጀመሪያ፣ ታላቅ፣ ከሁሉ በፊት የነበረ ማለት ሲሆን መጽሐፉም በምስጢራዊ ይዘቷ ብኩርናን ትገልጻለችና እንዲህ አልኳት። በሙሆኑም፤

1ኛ. መጽሐፉ ስለ አውሬው ማለትም ስለ 666 ድብቅ ሚስጢርና ምንነት የምትገልፅ ስትሆን ለአውሬው መልዕክተኞች ራሳቸውን ያልሰጡ፣ ሃይማኖታቸውን በሃሰተኛው በአውሬው መንፈስ ተመርዘው (ልጅነት ያገኙባትን) የቀደመች ቅድስት እምነታቸውን በምንም በምን ያልለወጡ ብኩርናቸውን ያልጣሉ በመሆናቸው ብኩርና ብያታለሁ።

2ኛ. የልዑል እግዚአብሔር ባለሟል ተብለው ሰማቸው

በሀይወት መጽሐፍ ተፅፎ የፀሎታቸውና የቃልኪዳናቸው ዕሴት ለሃዋላን ምርኩዝ፣ የሆኑ ቅዱሳንን ክብር፣ ቅድስናና ምልጃ በስፋት ታትታለችና፤ የእሊህን የቅዱሳንን ክብር ጠብቆ አውቆና ተረድቶ በፀሎታቸው መታመን ታላቅነት ነውና ብኩርና ብያታለሁ።

3ኛ. በቅድስት ቤተክርስቲያን ህግና ሥርዓት ተመርተው በየዘመኑ ራሳቸውን ለጥፋት በተለያዩ መልኩ በመለዋወጥ ሥማቸውን በመቀያየርና ንፁሃን ምዕመናን ህግ አፍራሽ ሆነው ከአምላካቸው ተለይተው የክህደታቸው እድምተኛ እንዲሆኑ ከሚፈልጉ ከመናፍቃን የሐሰት ትምህርት ራስን ጠብቆ በቤተክርስቲያን ሥርዓትና ደንብ መኖር ከምንም በላይ ክቡርነትና ታላቅነት ነውና ብኩርና ብዬ የሰየምኳት ሲሆን፤

4ኛ. ኤሳው ለመብል ብኩርናውን እንደሸጠና ክብሩን እንዳጣ ዘፍ.25÷34 ጳላም በእንባና በንስሐ ተግቶ እንኳ ቢፈልግ አላገኘም ብሎ ብርሃኑ ዓለም ቅዱስ ጳውሎስ በዕብራውያን መልዕክቱ እንደተናገረው ዕብ. 12÷12-16 እኛም ተመልሰን የግናገኛትን የልጅነትን ክብር በሃጢአት በርኩስት እንዳናጣ ብናጣም እንኳ ትንሳኤ ልቡናን ተነስተን ለክብር እንደምንበቃ ለዘለዓም ክብርና ድህነት የተዘጋጀን እንጂ ጥምቀታችን በከንቱ

የማይቀር፤ ትንሳኤ ዘጉባኤ ያለን መሆናችንን የምትገልጽ በመሆኗ መጽሐፈን ብኩርና ብያታለሁ።

በመጨረሻም ዓለም ለዚህ ለሰማያዊ በረከት ባለመታደሱ የዚህ ሁሉ መንፈሳዊ ሃብት ባለቤት የሆነችው ዘወትር እጆቿን ወደ አምላካ ወደ ፈጣሪዋ ከመዘርጋት በቀር አንድም ቀን እጇ ታዋፎ የማታውቀው የቅድስት ሃገራችን የኢትዮጵያንና የኢትዮጵያውያንን እምነትና ሥርዓት ትውፊትና ክብር ስለምታበስር ብኩርና ብዬ ሰይሜያታለሁ። አዎ! ሌላው ዓለም እንጨት ጠርቦ ደንጊያ አለዝቦ በሚያመልክበት ጊዜ እንኳ ሃገራችን ኢትዮጵያ ግን የምታመልኩትን ዛሬ ምረጡ እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን እንዳለ ኢያሱ (መጽሐፈ ኢያው ወልዘደ ነዌ 24÷15) ልዑል እግዚአብሔርን ጌታዬ አምላኬ ብላ የኖረች ቅድስት ሃገር በመሆኗ ብኩርና ብያታለሁ።

የተወደዳችሁ ምዕመናን፤ ታናሽነቴን ሳትመለከቱ በመልዕክቷ ተጠቅማችሁ ከዘመኑ መናፍቃንና ከዚህ ከከሃዲ ትውልድ የከሀደት መልዕክት ራሳችሁንና ቤተሰባችሁን እንድትጠብቁ መጽሐፉን ትመለከቷት ዘንድ በአክብሮት እየጋበዝኩ በተለይ የወንጌል ገበሬዎች የሆናችሁ አባቶቼና ወንድሞቼ መምህራን የመጽሐፉን ምስጢር ለምዕመናን በጣፈጠ እንደበታችሁ ንጹሁን የሰንዶ ዘር ትዘሩ ዘንድ አደራዬ የጠበቀ

በመሆኑም፡-

የመጨረሻ መልዕክቱ ቢኖር እኛም ከተነገረው ትንቢት ከሚፈጸመው ከሀደት ራሳችንን ጠብቀን፤

ኢትዮጵያዊት፤ ብኩርና

እርቶዶክሳዊት፤ ብኩርና

የትዳሳን የቃልኪዳን ልጅ መሆን ብኩርና

ከከሃደያንና ከመናፈቃን ራስን መጠበቅ ብኩርና መሆኑን

አውቀን ብኩርናችንን ጠብቀን የክብሩ ወራሾች

እንድንሆን የልዑል እግዚአብሔር ቸርነቱ

የቅድስት ድንግል ግርያም ጣዕጂና ፍትሯ

የትዳሳን አባቶቻችን በረከታቸው ከሁላችን ጋር ይሁን

አሜን!

መምህር ጥበበ ሥላሴ አሰፋ

(Theologian)

መግቢያ

የመጻሕፍትን ምስጢር መመርመር ብዙ ጥቅም ሲኖረው የራስን ማንነት አውቆ ራስን አስከብሮ ሰውንም አክብሮ በመጨረሻም ዘላለማዊ ዓለምን (መንግሥተ ሰማያትን) ለመውረስ ያበቃል።

በምንኖርበት ዘመን ሥልጣኔ ያደገበት ሁሉም ነገር ኮምፒውተራይዝድ (Computerized) በሆነበት እና በሥልጣኔ ተራመድን የሚሉ ጠበብቶች በራሳቸው አመለካከት መጽሐፍ ቅዱስን በሚተረጉሙበትና የመጻሕፍትን ትርጓሜ የቤተክርስቲያንን ተውፊት በማይቀበሉበት በዚህ ዘመን እንዲሁም ሰው ራሱ የለዘብተኝነት እምነት (Liberalism) እያለ እኔ ምን አገባኝ በዚህ ምድር በተድላ በደስታ ልኑር እንጂ ለሌላው አለ ለሚባለው ለማላውቀው ዓለም አልጨነቀም በሚልበት በዚህ ዘመን እኔ ከአባቶቼ አልበልጥም አባቶቼ በተጓዙበትና በክብር ላይ ክብር ባገኙበት ቀጥተኛ ጉዞ እንዳለሁ የመጻሕፍትንም ምስጢር እመራመራለሁ የሚጠቅመኝንም እይዛለሁ በማለት የቅዱሳንን ቃል ኪዳን በማመን ሕገ ቤተክርስቲያንን በመጠበቅ መኖር ስለሚያስፈልገን እንዲሁም አመለካከታችንን በማስፋት

ቀደም ሲል ያልተገነዘብናቸውን እውነቶች እንድንረዳ ዋናው የእግዚአብሔር አምላካችን እርዳታና ፈቃድ ቢሆንም መጻሕፍትን መመርመር ወሳኝ ነው። በመሆኑም መጻሕፍትን መመርመር አዲስ የእውቀት ወጋገን ስለሚፈነጥቅልን ስለ አለምም ሆነ ስለ ራሳችን ያለንን ግምት ያለውጣል። ህወታችንም ትርጉም ያለው ይሆናል።

ምናልባትም ይህን አነስተኛ መጽሐፍ በዘመኔ ሳበረክት ታላቁ መንፈሳዊ ደስታ የሚሰማኝ ሲሆን ዋናው ዓማጭም ከጥርጣሬ ምዕመናንን ለመመለስና ከክህደት ለማዳን ሲሆን በዘመናችን የተነሱትን የእውሬ መልዕክተኞች እግዚአብሔር በፈቀደ ከአባቶቼ ባገኘሁት ጥቂት እውቀት አላፍሮ ለመመለስ በማሰብ ነው። በዚህ አነስተኛ መጽሐፍ ሁሉንም የቤተክርስቲያንን ትምህርትና ምስጢር ማስፈር ስለማይቻል በጥቁቱ መጽሐፏ ጥሩ ግንዛቤ አላት ብዬ አምናለሁ።

በአንዳንድ ጸሐፊያን የተጻፉ መጻሕፍት በጣም ብዙ ጥቅሶች ሲደረጁ ይታያሉ ምናልባትም ስህተት ላይሆን ይችላል ቢያንስ ነጥቡን የሚደግፉ ብዙ ጥቅሶች እንዲሉ ያሳያል፤ ይሁን እንጂ አንባቢው በዚህ በረጅም የጥቅስ ዝርዝር ተሰላችቶ አንዱንም ሳይመለከት እንዳያልፍ በማለት

የአበውን ትውፊትና ምስጢር ለማስታወስና ድብቁን የመጻሕፍትን ሀይወት ለመመርመር እንዲቻል በዚህ መጽሐፍ የተመለከቱት ጥቅሶች የተወሰኑ ናቸው ንባብ ይገድላል ትርጓሜ ግን ያድናል ተብሎ እንደተነገረ።

ደራሲው ጥበበ ሥላሳ አሰፋ

ውድ አንባቢያን

መጽሐፉን ሲያነቡ ምናልባት በአብዛሃኛው ረቀቅ ያሉ ምስጢራት አሉትና ያልተረዱት ነገር ቢኖርዎት ደጋግሞው ይመለከቱት እንዲሁም በእግርጌው ግስታዊ (footnote) የተገለጸ ስለሆነ በተመለከተው ምልክትና ቁጥር በመፍራት ያገኘዝቡት ዘንድ እደራዩ የጠበቀ ነው።

ክፍል ፩ (አንድ)

አውሬው ማነው?

“666”

በስመ አብ ወወልድ መመንፈስ ቅዱስ አሐዱ

አምላክ አሜን።

“ዑቁ እንከ ዘከመ ተሐውሩ ከመ ጠቢባን ወአኮ ከመ አብዳን። እንዘ ታናሐስይዎ ለዝ ዓለም። እስመ እኩይ መዋዕሊሁ።” “እንግዲህ እንደ ጥበበኞች እንጂ ጥበብ እንደሌቸው ባይሆን እንዴት እንድትመላለሱ በጥንቃቄ ተጠበቁ ቀኖቹ ክፉዎች ናቸውና ዘመኑን ዋጁ።” /ኤፌ 5÷15-16/ ይህንን ቃል የተናገረው ታላቁ ሐዋርያ ብርሃነ ዓለም ቅዱስ ጳውሎስ ሲሆን ቃሉም የተነገረው ለኤፌሶን ክርስቲያኖች ነው። ይህ ቃል የተነገረበት ምክንያት በወቅቱ

የነበሩት የኤፌሶን ምዕመናን ከሐዋርያት በተማሩትና በተረዱት አውነተኛና ቀጥተኛ ትምህርት ጸንተው ራሳቸውን በዘመኑ ከነበረው የስህተትና የክህደት እርሾ ጠብቀው በቀናው የሕይወት መንገድ ላይ በጥበብና በማስተዋል እንዲመላለሱ ነው። /ኤር 6÷16 ማቴ 16÷5-12 2ጢሞ 3÷13-14/

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቅዱስ ወንጌል “ምሳሌውን ከበለሰ ተማሩ። ጫፍዋ ሲለሰልሰ ቅጠልዋም ሲያቆጠቁጥ ያን ጊዜ በጋ እንደቀረበ ታውቃላችሁ። እንዲሁ እናንተ ደገሞ ይህን ሁሉ ስታዩ በደጅ እንደቀረበ እወቁ።” በማለት በዘመናችንና በጊዜያችን ከምናየው፤ ከምንሰማውና እንዲሁም ከሚሆነው ነገር ሁሉ በማስተዋል ልንማር እንደሚገባን አስተምሮናል። “እንደ እባብ ልባሞች እንደ ርግብም የዋሆች ሁኑ።” /ማቴ 10÷16/ እንደተባለ እኛም ዛሬ እንደ ኤፌሶን ክርስቲያኖች ዘመኑን ልንዋጅ፤ ልንመረመርና ልናውቅበት ይገባል። /ኢዮብ 8÷8-10 ምላ. 22÷6-28 2ኛኢጥ. 1÷10 1ኛጢሞ. 6÷20 2ጢሞ. 3÷1-17/

የዓለም ገጽታ ባልተጠበቀ ሁኔታ እየተለወጠ ዘመኑ ከሸማኔ መወርወሪያ ይልቅ እየፈጠነ ነው። ሁሉም ነገር በከፍተኛ ፍጥነት ወደ ፍጻሜ ዘመን እየተጓዘ ነው። ክስተቶች የዳግም ምጽአትን ምልክቶች እያሳዩ ነው። የ “666” ነገርም የዓለምን ትኩረት እየሳበው ነው። የ666 ማንነት ዓለምን እያከራከረ ነው። የተለያዩ አመለካከቶች በዚህ ትንግርት ዙሪያ በመሽከርከር ላይ ናቸው። በተለይም በአሁኑ ጊዜ ከባሕር ይወጣል የተባለው አውሬ መንፈስ በዓለም ላይ ሰፍኗል ለማለት ይቻላል። ለመሆኑ መጭው አውሬ ማነው? የሚነሳውስ ከየት ነው? የአውሬው ቁጥር የተባለው የ666 ምስጢራዊ ፍቺስ ምንድን ነው? የእነዚህን መሠረታዊ መጠይቆች መልስ በዚህ ጽሑፍ ውስጥ ከዚህ እንደሚከተለው እንመለከታለን።

ይህን በራዕይ 13÷1 ላይ አውሬ ተብሎ የተጻፈውን ራዕይ በታናሽ እስያ ውስጥ በምትገኘው ፍጥም በምትባል ደሴት እንዳለ በእግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃድ በታላቁ የእግዚአብሔር መልአክ መሪነትና አስተርጓሚነት ያየው በቤተክርስቲያናችን ታዕንሎስ ተብሎ የሚጠራው ፍቁረ እግዘእ /የጌታ ወዳጅ/ የሆነው ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ነው።

(ራእይ 1፡9-11) በቤተክርስቲያናችን የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት መሠረት ይህ የዮሐንስ ራዕይ መጽሐፍ የአዲስ ኪዳን የትንቢት መጽሐፍ በመባል ይታወቃል። ምክንያቱም ስለዓለም ፍጻሜና ወደፊት ስለሚሆነው ነገር ስለሚናገርና ስለሚተነብድ ነው። ስለዚህ ራእይ ሲባል ወደፊት ስለሚሆነው ነገር የሚገልጽና የሚያስረዳ ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ሰማያዊ የሆነ ታላቅ መንፈሳዊ ጸጋና ምስጢር ስለሆነ ትርጓሜው የሚፈታው በራሱ ማለትም የራዕዩ ገላጭ በሆነው በእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ መሪነት ብቻ ነው። /ማቴ. 16÷16 1ቆሮ. 2÷10-14 ቆላ. 4÷3 2ጴጥ. 1÷20/

ይህን የቅዱስ ዮሐንስ ራእይ ቅዱሳን የቤተክርስቲያናችን አባቶች በመንፈስ ቅዱስ ምስጢር ገላጭነት ተመርተው እጅግ በሚያስደንቅ መንፈሳዊ ምስጢር ተርጉመውታል። የ666ትን ምስጢራዊ ፍቺ የዚህ ዓለም ጠበብቶች (scholars) በምን ዓይነት ሁኔታ እንደሚመለከቱትና አርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተክርስቲያናችን ደግሞ እንዴት በምስጢር አራቅቃና ተርጉማ እንደምታስተምር ከዚህ ቀጥለን እንመለከታለን።

የዚህ ዓለም ጠበብቶች “የአውሬው መለያ ቁጥር ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት ነው” የሚለውን በመያዝ ይህ ታላቅ የባሕር አውሬ የዘመናችን የቴክኖሎጂ ውጤት የሆነው ኮምፒውተር /computer/ ነው የሚል አመለካከት አላቸው። እነዚህ የኮምፒውተር ሰዎች ለዚህ የተሳሳተ አመለካከታቸው እንደማስረጃ አድርገው የሚያቀርቡት ነገር አለ። ይኸውም ከA-Z /ከአ-ዜድ/ ያሉትን የእንግሊዝኛ ፊደላትን /Alphabet/ ይጽፋና AA-1፤ AB-2፤ AC-3፤... AZ-26 ተራ ቁጥሮችን ይሰጣሉ። ከዚህም እያንዳንዱ በ6 ያበዙታል። ከዚህ በኋላ በእንግሊዝኛው ፊደል ኮምፒውተር /COMPUTER/ ብለው ይጽፋና ከሊስቱ ውስጥ የእያንዳንዱን ፊደል ቁጥር በማውጣት ሲያምሩት ውጤቱ ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት /666/ ይሆናል። ይህም የመጭው አውሬ የመለያ ቁጥሩ ማለት ነው። ስሌቱን ከዚህ እንደሚከተለው እንገልጻለን።

$$A. 1 \times 6 = 6$$

$$B. 2 \times 6 = 12$$

$$C. 3 \times 6 = 18$$

D. $4 \times 6 = 24$ E. $5 \times 6 = 30$ F. $6 \times 6 = 36$ G. $7 \times 6 = 42$ H. $8 \times 6 = 48$ I. $9 \times 6 = 54$ J. $10 \times 6 = 60$ K. $11 \times 6 = 66$ L. $12 \times 6 = 72$ M. $13 \times 6 = 78$ N. $14 \times 6 = 84$ O. $15 \times 6 = 90$ P. $16 \times 6 = 96$ Q. $17 \times 6 = 102$ R. $18 \times 6 = 180$ S. $19 \times 6 = 114$ T. $20 \times 6 = 120$ U. $21 \times 6 = 126$ V. $22 \times 6 = 132$ W. $23 \times 6 = 138$ X. $24 \times 6 = 144$ Y. $25 \times 6 = 150$ Z. $26 \times 6 = 156$

ኮምፒውተር /COMPPUTER/ የሚለው ቃል

በእንግሊዝኛው ስምንት ፊደላት አሉት። ከላይ

እንደተመለከትነው እያንዳንዱ ፊደል የያዘውን ቁጥር

አውጥተን ስንደምር 666 ይሆናል።

C- 18

O- 90

M- 78

P- 96

U-126

T- 120

E- 30

R- 108

666

ይህን የሒሳብ አቀማመጥ መሠረት በማድረግ የዚህ ዓለም ጠበብቶች መጭው አውራ ኮምፒውተር ነው የሚል መደምደሚያ ላይ ደረሰዋል። ዳሩ ግን በየሐንሰ ራእይ ምዕ. 13÷1 ላይ የተጠቀሰው የባሕር አውራ በመጽሐፍ ቅዱስ አገላለጽ ኮምፒውተር አይደለም ሊሆንም አይችልም። በመጽሐፍ ቅዱስ አገላለጽ መጭው አውራ ኮምፒውተር ሳይሆን የዕለተ አርብ ፍጥረት የሆነና ቁመቱም ሦስት ከንድ ከሰንዝር የሆነው ሰው ነው። /2ኛ ተሰ. 2÷1-5 ራእይ 13÷18/

“በ2ኛ ተሰ. 2÷1-5 ላይ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንደገለጸው በተሰሎንቄ ከተማ ስለዳግም ምጽአት ያልሆነና የተሳሳተ ነገር ይወራ ስለነበር በወቅቱ ለነበሩት ክርስቲያኖች የማጽናኛ መልዕክቱን ሲጽፍ “የአመጽ ሰው ስርሱም የጥፋት ልጅ” የተባለው አውራ /ሐሳዊ መሲሕ/ ሳይገለጽ ክርስቶስ

ዳግም አይመጣም በማለት ሰብአዊ ፍጡር መሆኑን ገልጾአል። በዚህም ይህ በራእይ. 13 ላይ አውራ የተባለው ሰው የሚሠራውና የሚያዘው የሰው የሥራ ውጤት የሆነው ኮምፒውተር እንዳልሆነ በግልጽ አስረድቷል።

በራእይ 13÷18 ላይ ደግሞ ሐዋርያው ቅዱስ የሐንሰ ሲጽፍ “አእምሮ ያለው የአውራውን ቁጥር ይቁጠረው ቁጥሩ የሰው ቁጥር ነውና ቁጥሩም ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት ነው።” ብሏል። ይህም ማለት ብልህና አዋቂ አስተዋይም የሆነ ዕውቀት ያለው የሐሳዊ መሲሕን መጠኑን ያውቃል። በሰው ልክ መጠን ሦስት ከንድ ከሰንዝር ቁመት ያለው ነው። ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት አሥራው /ጅማቶች/ ያሉት የዕለተ አርብ ፍጥረት /ሰብአዊ ፍጡር/ ነው ማለት ነው። በሃይማኖት አባቶች ትምህርት የማንኛውም ሰው ጅማት /ሥር/ 666 ነው። ይህንንም አክሲማሮስ የተባለው የቤተክርስቲያኖችን የሥነፍጥረት መጽሐፍ ያስረዳል። ስለዚህ ይህ አውራ ተብሎ የተጠቀሰው ሐሳዊ መሲሕም ከሰው ወገን የሆነ በዕለተ አርብ የተፈጠረ የአዳም ወገን እንጂ ሌላ ፍጥረት አለመሆኑን ሐዋርያው ቅዱስ

የሐንስ ሲገልጽ “ቁጥሩም የሰው ቁጥር ነው” አለ። ከዚህ የምንረዳው መጭው አውሬ /ሐሳዊ መሲሕ/ ኮምፒውተር ሳይሆን ሰው መሆኑን ነው።

ከዚህ በመቀጠል ደግሞ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐ. 8:47 ላይ “ከእግዚአብሔር የሆነ ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል ይሰማል።” እንዳለ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትርጓሜውንና ምስጢሩን እንመለከታለን። በራእይ 13:1 ላይ ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ “እንድም አውሬ ከባሕር ሲወጣ አየሁ አሥር ቀንዶችና ሰባት ራሶች ነበሩት፤ በቀንዶቹም ላይ አሥር ዘውዶች በራሰሶቹም ላይ የሰድብ ስም ነበረ።” ይላል።

የሰውም የቁጥር ተመር በሊቃውንት አነጋገር እንዲህ ነው

መ = ሚም = 40

ር = ራስ = 200

ም = ሚም = 40

ያ = ዮድ = 10

ዎ = ዋው = 6

ያ = ኤ = 70

ሰ = ሳን = 300

666 ይሆናል።

ይህንን የስሌት ቀመር አመሳጥረው ያዘጋጁ መተኪያ የሌላቸው የቤተክርስቲያናችን ማለትም የኦርቶዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ብርቅዬ የሃይማኖት ሊቃውንት (ልጆች) ናቸው።

ባሕር የተባለች ማን ናት? አሥር ቀንዶች

የተባሉት ምንድን ናቸው? ሰባት ራሶች

የተባሉትስ እነማን ናቸው? ዘንዶውስ ማነው?

ባሕር:-የተባለችው ይህች ተለዋዋጭና ብልጭልጭ

ዓለም ናት። በሀባሕር ውስጥ የተለያዩ ፍጥረታት

/የውኃ ውስጥ አውሬዎች/ አሳ? ጉማሬ? አዞ፤ አሳ

አንበሪ የመሳሰሉት ይኖራሉ። በምድር ላይም

በተፈጥሮአቸው ሰብአዊ ሆነው በግብራቸው /

በስራቸው/ ደግሞ የተለያዩ ሰዎች ይኖሩባታል።

በትድስና የሚኖሩ እንዳሉ ሁሉ በርኩስትም የሚኖሩ

አሉ። እንዲሁም በባሕር ውስጥ ደጋግ ፍጥረታት

እንዳሉ ሁሉ በምድርም ላይ ደጋግ ሰዎች አሉ።

ታዲያ ባሕር ከማለት መሬት ማለት አይቀለውምን?

ቢሉ ባሕር የረጋ አይደለም፤ መሬትም በጦርነት፤

በስደት፤ በረሃብ ስትታወክ የምትኖር ስለሆነ

የረጋች አይደለችም። በመሆኑም “አውሬው

ከባሕር ወጣ” ሲል አውሬ የተባለው ሐሳዊ መሲሕ

ነው። “ከባሕር ወጣ” ማለቱ ደግሞ የሐሳዊ መሲሕ

ሥልጣኑ በመጀመሪያ አካባቢ የተረጋጋና የተደላደለ

እንደማይሆን መግለጡ ነው። ስለ ከፋ ሥራው (ግብሩም) አውራ ብሎታል።

አሥር ቀንዶችና ሰባት ራሶች የተባሉትን ምንድን ናቸው?

አሥር ቀንዶች:- እዚህ ላይ ቀንድ ሲባል ቀንድ አይደለም።

ምክንያቱም አውራ የተባለው በቁጡ አውራ ላይሆን ሰው ነው ብለውናልና። ቀንድ የሚያገለግለው ጠላትን ለመውጋት ነው የሚበቅለውም ከጊዜ በኋላ ነው። እንዲሁም ይህ መሳቲ ከጊዜ በኋላ መንግሥቱን ሲያደላድል በሥሩ የሚሾማቸው ባለሥልጣናት ናቸው አሥር ቀንዶች የተባሉት። እነርሱም እንደ ቀንድ የእርሱን ተቃዋሚዎች እየወጉ ይጥላሉ። የሚታዘዙትና የሚያገለግሉትም እርሱን ብቻ ነው።

ሰባት ራሶች:- የሚለው ገጸ-ንባብ ደግሞ ሁለት ትርጓሜና ፍቺ አለው። እነዚህም:-

1ኛ/ ሰባት ራሶች:- የተባሉት የአውራው /የሐሳዊ መሲሕ/

ዋና ተገዢ የሚሆኑ ሰባት ሀገሮች ናቸው።

እነርሱም ፋርስ፣ ባቢሎን፣ ግሪክ፣ ሜዶን፣

ግብጽ፣ ሮምና ኢየሩሳሌም ናቸው። እነዚህም

ሰባት ሀገሮች ሀሳዊ መሲህ ቁጥጥር ስር

የሚሆኑና መላውን ዓለም በክህደት

ትምህርትና በታላላቅ ምትሀታዊ ተአምራት

የሚያስቱና የሚያናውጡ ናቸው።

2ኛ/ ሰባት ራሶች:- የተባሉት በእነርሱ ማለትም በሐሳዊ

መሲሐ ዘመን የሚፈጸሙ ሰባቱ ዋና ዋና

ኃጢአቶች ናቸው። እነዚህም ሰባቱ

አርዕስተ ኃጢአት /የኃጢአት ራሶች/ በመባል

ይታወቃሉ።

እነርሱም:-

1/ ኃጢአተ አዳም (የአዳም ሐጢአት)

2/ ቅትለተ አቤል (የአቤል መገደል)

3/ ጥቅመ ሰናኦር (የሠናዖር ሀንፃ)

4/ ኃጢአተ ሰዶም (የሰዶምና የገሞራ ሰዎችሐጢአት)

5/ ኃጢአተ እስራኤል (የእስራኤላውያን ሐጢአት)

6/ ትትለተ ዘካርያስ ካህን (የዘካርያስ ካህን መገደል)

7/ ሞተ ወልደ እግዚአብሔር
(የእግዚአብሔር ወልድ የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት)ናቸው።

1ኛ/ ኃጢአተ አዳም:- ግለት የአዳም ኃጢአት ግለት ነው።

የመጀመሪያው ሰው አዳም አምላክነትንና ፈጣሪነትን ስለፈለገና ስለተመኘ አትብላ የሰባለውን ፅፅ በለስን በላ። በዚህም ከፈጣሪው ጋር ተጣልቶ ከክብር ቦታ ከገነት ተባርሮ ወጣ። አሁንም በዚህ በመጨረሻው ዘመን የሚነሳው ይህ ሐሳዊ መሲሕ እኔ አምላክ ነኝ፤ ፈጣሪ ነኝ ለእኔ ስገዱ እያለ ይመጣል። በሞተ ወልደ እግዚአብሔር ተደምስሳ የነበረችውም የአዳም ኃጢአት /አምላክነትን መሻት/ በዚህ በሐሳዊ መሲሕ

ዘመን አይላ ትፈጸማለች ግለት ነው። /ዘፍ. 3÷1-24

2ኛ ተሰ. 2÷3-4/

2ኛ/ ትትለተ አቤል:- ግለት የአቤል መገደል፤ መሞት ግለት

ነው። አቤልና ቃየል የአካዳምና የሔዋን ልጆች

ናቸው። ዘፍ. 4÷1-12 ቃየን ከአንድ ግነፀን

የወጣውን የገዛ ወንድሙን በግፍና ጭካኔ

በተሞላበት ሁኔታ ገድሎታል። አሁንም በዚህ

በአውሬው /በሐሳዊ መሲሕ/ ዘመን መገዳደል እጅግ

ይበዛል፤ ርኅራኄ ከሰው ልጆች ዘንድ ትርቃለች፤

ወንድም ወንድሙን ይገድላል፤ እነት እነቷን

ትገድላለች ግለት ነው። /ማቴ. 10÷21-36/

3ኛ/ ጥትመ ሰናኦር:- ጥትመ ሰናኦር ግለት የሰናኦር ሕንፃ

/ግንብ/ ግለት ነው። ባቢሎናውያን በአንድ ወትት

ሰዶጣን በልባቸው አድሮ፤ አይነልቡናቸውን በትፅቢት

አሳውሮ፤ የማይታየውን ረቂቁን አምላክ

እናየዋለን፤ የማይዳሰሰውንና የማይጨበጠውን

እሳቀ መለኮት የሆነውን አምላክ እንዳስሰዋለን፤

እንጨብጠዋለን፤ በጦር ወግተን ከዙፋኑ

እናወርደዋለን በማለት በእግዚአብሔር ላይ በትዕቢት ተነሳስተው ግንብ መገንባት ጀመሩ። በዚህን ጊዜ ልዩ ሦስት የሆነ ጌታ እግዚአብሔር “ንዑ ንረድ ወንከአው ነገሮሙ ለከለዳውያን” ማለትም “ኒ እንወረድ አንዱ የአንዱን ነገር እንዳይሰማው ቋንቋቸውን በዚያ እንደባልቀው” አሉ።⁽¹⁾

ዘፍ. 11÷7/ ወዲያውኑም ቋንቋቸው ተደበላለቀባቸው። ድንጋይ አቀብለኝ ሲለው ውኃ፣ ውኃ አቀንለኝ ሲለው ደግሞ እንጨት ያቀብለው ጀመር። በዚህ ዓይነት ሁኔታ ቋንቋቸው ተደበላልቆባቸዋል። እግዚአብሔርም በትዕቢታቸው ምክንያት በተናቸው። /መዝ. 2÷5/

አሁንም በዚህ በሐሳዊ መሲሐ ዘመን ከዚህ እጅግ በረቀቀ ሁኔታ ቴክኖሎጂው ይራቀቃል፣ ይሰለጥናል። ሰዎችም እጅግ ኮምፒውተራይዝድ /COMPUTERIZED/

⁽¹⁾ ባቢሎኖችን ታላላቅ ሀንጻዎችን ማገዱ የነበሩበት ዋናው ምክንያት በጥፋት ውሃ በኖህ ዘመን ብዙዎች ስለጠፉ እነርሱ የጥፋት ውሃ ዳግመኛ ቢመጣ ለመቆጣጠር ለመትረፍ ነበር። ነገር ግን በሃጢአት ከሚመጣ ተጣት ግንብ በመገንባት ማምለጥ አይቻልምና ልዩ ሦስት የሆነ ጌታ በመገንባት ተጣቸው። ብሂላ ሊቃውንት

በሆኑ መሣሪያዎች እግዚአብሔር ያለበትን ቦታ ለማግኘት ከጨረቃ አልፈው ይመጥቃሉ፤ እግዚአብሔርን ግን አያገኙትም፣ አያዩትም። እርሱ ግን ባለበት ቦታ ሆኖ ያያቸዋል፣ ይላሉትባቸዋል፣ በመለትም ያውካቸዋል። /መዝ. 2÷4-5 ት. አብድዩ 11÷1-4/ በዚህን ጊዜ ሐሳዊ መሲሐ እግዚአብሔር የት አለ? አምላክ፣ ፈጣሪ እኔ ነኝ ይላል። ለዚህም ሙት ያስነሳል፣ እሳት ከሰማይ ያወርዳል፣ ታላላቅና ድንጋ ድንጋ ተአምራትን ያሳያል። ፀሐይና ጨረቃን በእጁ የያዘ እስመስሎ በምትሐታዊ ተአምር ያሳያል። በዚህም እኔ እግዚአብሔር ነኝ ብሎ አዋጅ እያስነገረ በቤተ መቅደስ ይቀመጣል ⁽²⁾ በዚህን ጊዜ መላው አለም አውራውን ግን ያህለዋል? ማንስ ይመስለዋል? እያለ ይክተለዋል። ይሰግድለታል። /ማቴ. 24÷23-27 2ኛ ተሰ. 2÷4 ራዕይ 13÷4።/

4ኛ/ ጌጢአተ ሰዶም፡- ይህ ጌጢአተ ሰዶም ተብሎ

የሚጠራው በሎጥ ዘመን በሰዶምና በጎሞራ

⁽²⁾ ባህናትን ሳይቀር ያስቃቸዋል ግለት እንዲ በቤተ መቅደስ ይቀመጣል ግለት አይደለም።

የተፈጸመው የኃጢአት ሥራ ነው። ሰዶምና ገሞራ በአንድ ወቅት ትዕዛዝ እግዚአብሔርን አፍርሰው ሕጉንም ተላልፈው ለባሕርያቸው የማይስማማውንና የማይገባውን እንስሳዊ ግብር በመፈጸማቸው እግዚአብሔር ተቆጥቶ ከሰማይ እሳትና ዲን አዝንቦባቸዋል። /ዘፍ. 19÷24 መዝ. 48÷12

ሉቃ. 17÷28-30 2ኛ ጴጥ. 2-6-8

ሮሜ 1÷22-32/

ይህ ግብረ ሰዶም /HOMO SEXUALITY/ በአሁኑ ጊዜ በመላው ዓለም ላይ እንደሰደድ አሳት እየተቀጣጠለ ነው። በተለይም በሰለጠነው ዓለም ይህ ግብረ ሰዶም /Homo Sexuality/ ሕጋዊ አነዲሆን የሚጠይቁ ብዙ ሰላማዊ ሰልፎች ተደርገዋል።⁽³⁾ በብዙዎችም ዘንድ ተቀባይነትን እያገኘ ነው ይህ ሁሉ የሚያስረዳን በዚህ በሐሳዊ መሰሐ ዘመን ይህ ዓይነቱ የግብረ ሰዶም ኃጢአት በገሀድ እንደሚፈጸም ነው። /ማቴ. 24÷15።/

⁽³⁾ ይልቅንም የዚህ ጉዳይ ዋነኛ አቀንቃዊ ፕሮቴስታንቶች ናቸው። ለዚህም በሃራሪ ዚንባቡዌ የተካሄደው የእለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ምስክር ነው።

5ኛ/ ኃጢአት እስራኤል:- እስራኤል ሀገረ እግዚአብሔር

ሕዝቡም ሕዝበ እግዚአብሔር ደባሉ እንደነበር በመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ ሁላችንም የምናውቀው ነው። እስራኤላውያን ግን በዚያንጊዜ የአባቶቻቸውን አምላክ የእስራኤልን ቅዱስ እግዚአብሔርን ትተውና ረስተው ሕጉንም ተላልፈው በአሕዛብ ጣላታት ያመልኩና ለጣላታቱም ይሰግዱ ነበር። እነደዚሁም ሁሉ በዚህ በሐሳዊ መሰሐ ዘመን ብዙ ሰዎች ከአምልኮተ እግዚአብሔር ወጥተውና ተለይተው ወደተለያዩ አምልኮተ ጣላት ይገባሉ። የአውሬው /የሐሳዊ መሰሐ/ ስምና መንፈስ፤ መለያ ቁጥሩም ለሆነው “666” ላለበት ጣላት ይሰግዳሉ። /ራእይ 13÷15።/

6ኛ/ ትትለተ ዘካርያስ:- ይህ ግለት የካህኑ የዘካርያስ

መሞት፤ መገደል ግለት ነው። የእግዚአብሔር ካህን የነበረው ዘካርያስ የተገደለው በተልዕኮ ላይ እያለ በቤተመቅደስ ውስጥ በመሠዊያው አጠገብ ነበር። እርሱም የሞተው ጥፋት ኖሮበት ሳይሆን በግፍ ነው። እንደዚሁም ሁሉ አዕይንተ እግዚአብሔር

የተባሉ ካህናት በሐሳዊ መሲሕ ጊዜ አገልግሎታቸው ለእውነተኛው አምላክ ለኢየሱስ ክርስቶስ በመሆኑ መከራ ይደርስባቸዋል፤ በአገልግሎት ላይ እንዳሉም ይገደላሉ። ስለዚህ ይህ የሚያመለክተው የትዳሳን ካህናትን መከራ መቀበልና በሰማዕትነት ማለፍ ሲሆን እነ ሄናክና ኤልያስ ሌሎችም የተሰወሩ ትዳሳን ወደዚህ ዓለም ተመልሰው መጥተው በዚህ አውራ /ሐሳዊ መሲሕ/ ዘመን በሰማዕትነት ያርፋሉ።

ት.ሚልክ. 4÷5, ማቴ. 23÷34-36, ራእይ 11÷3-13

7ኛ/ ጥተ ወልደ እግዚአብሄር፡- ንጹሕና ትዳሳ የሆነው

የእግዚአብሔር አብ የባሕርይ ልጅ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የጥተው ስለ ሰው ልጆች ፍቅርና ሀይወት እንጂ አንዳች በደል ኖሮበት አይደለም። ንጹሐ ባሕርይ አምላክ ሆኖ ሳለ እውነተኛ ፍርድ ስለጠፋ ነው በቅንአት እይሁድ የጥተው፤ እንደዚሁም በዚህ በሐሳዊ መሲሕ ዘመን እውነተኛ ፍርድ ትጠፋለች፣ ፍትሕ ትጓደላለች፣ ክርስቲያኖች ያለአግባብ ይታሰራሉ፣ ይሰቃያሉ፣ ይገደላሉ ማለት ነው። /ዮሐ 15÷18-20 ማቴ. 10÷16-20።/

ሐዋርያው ትዳሳ የሐንሰም በዚህ ሁኔታ ከጸፈ በኋላ እነዚህ ሰባቱ ዋና ዋና ኃጢአቶች በዚህ በሐሳዊ መሲሕ ዘመን ከበፊቱ ይልቅ እይለውና ገነው ስለሚፈጸሙ ሰባት ራሶች ብሏቸዋል። ከዚህ በኋላ ደግሞ፡-

“ዘንዶውም ኃይሉንና ዙፋኑን ትልቅም ሥልጣን ሰጠው” ይላል። /ራዕይ 13÷2።/

ዘንዶ የተባለው ማነው?

የዘንዶውን ማንነት ለማወቅና ለመረዳት ደግሞ ወደ ራእይ 12÷3,7-9 እንመለሳለን። በዚህ በራእይ 12÷3 ላይ “ታላቅ ቀይ ዘንዶ” በማለት ሐዋርያው ትዳሳ የሐንሰ ስለዘንዶው ማንነት ይናገራል። ይህም ዘንዶ የተባለው ለባታችንን አዳምና አናታችንን ሔዋንን ያሳተው ጥንተ ጠላታችን ዲያብሎስ ነው። /ዘፍ. 3÷18።/

“ታላቅ” መባሉ የቀድሞ ተፈጥሮውንና ክበሩን ለመግለጽ ነው፤ የመላእክት ሁሉ አለቃ ነበርና። “ቀይ” ያለበት ምክንያት ደግሞ ተፈጠሮው እንደሌሎቹ ብርሃናውያንና እሳታውያን ትዳሳን መላእክት ከእሳትና

ከነፋስ ስለሆነ ነው። /መዝ. 103÷4 ሐብ. 1÷7 ሕዝ. 28÷14
ኢሣ. 14÷12 ።/

ምድር ሁሉ አውሬን ይከተላል

/ራዕይ. 13÷4/

መላው ዓለም በአውሬው የተመሰለው ይህ ሐሳዊ መሲሕ በሚያደርገው ምትሐታዊ ተአምር ይሳባል፤ ይደነቃል “እውነተኛ አምላክ ነው” እያለም ይከተለዋል ማለት ነው። በምትሀታዊ ተአምራቱ ሀዝቡን ሁሉ ያስገርም ዘንድ ሥልጣን ለሰጠው ለዘንዶውም ይሰግዱለታል፤ ይገዙለታል። አውሬውን “ማን ይመስላዋል? ማንስ ይስተካለዋል? ብቸኛ ገናና አምላክ ነው” ብለው ያመልኩታል ማለት ነው። /ዘዳ. 13÷1-8 ማቴ. 12÷38-39/

አውሬው ተሳዳቢ ነው

/ራዕይ. 13÷5-7/

“አውሬው ታላቅንም ነገርና ሰድብን የሚናገርበት እፍ ተሰጠው፤ በእርባ ሁለት ወርም እንዲሰራ ሥልጣን ተሰጠው” ይላል። /ራእይ 13÷5።/

ይህ አውሬ /ሐሳዊ መሲሕ/ በመጀመሪያ እግዚአብሔርን ይሰድባል። እግዚአብሔር ማን ነው? የትስ እለ? እግዚአብሔር እኔ ነኝ፤ አምላክም እኔ ነኝ ይላል። እውነተኛውን አምላክ ሰዎች እንዳይረዱትና እንዳያመልኩት እርኩስ መንፈስ በልባቸው እያሳደረ ያስታል። ዛሬም ቢሆን ከብር ምስጋና ይግባውና ጌታችንና አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን “ፍጡር፣ አማላጅ” የሚሉ ሉ። እነዚህ ለአውሬው ጥርጊያ መንገድ የሚያዘጋጁ ናቸው። ምክንያቱም በዮሐ. 1÷1,14 ላይ “ በመጀመሪያ ቃል ነበረ፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ። ቃልም እግዚአብሔር ነበረ... ቃልም ሥጋ ሰው ሆነ።”⁽⁴⁾ ተብሎ የተነገረለትን እግዚአብሔር ወልድን ከባሕርይ አባቱ ከአብ ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ለይቶና አሳንሶ ፍጡር

⁽⁴⁾ 2ኛ ዮሐ. 1÷9-11 “ለግራማው ሁሉ በክርስቶስም ትምህርት ለማይኖር ሰው አምላክ የለውም በክርስቶስ ትምህርት ለግራማ አብና ወልድ አሉት”

አማላጅ ማለት ይህ እግዚአብሔርን መሳደብ ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር ፈጣሪ እንጂ ፍጡር አይደለምና፤ ተማላጅ እንጂ አማላጅ አይደለምና። ኢሳ. 48÷12-16 1ኛ ዮሐ.3÷7 1ጢሞ. 3÷15-16 ዮሐ. 1÷1-3,14 ኤፌ. 2÷10 ሚሊ. 2÷10 እብ. 13÷8 መዝ. 2÷8 መዝ. 109÷3 እብ. 1÷5 ማቴ. 16÷13-17 ዮሐ. 20÷28 ማቴ. 3÷17 ማቴ. 17÷5 ዮሐ. 9÷35-38 ራእይ. 1÷17-18 ሮሜ. 9÷5 ኢሳ. 9÷6 1ኛ ዮሐ. 5÷20 ፊሊጵ. 2÷10 ኢሳ. 45÷20-22 ሉቃ. 2÷11 ዮሐ. 4÷42 ሆሴ 13÷4 ዮሐዋ. 4÷12 ቲቶ. 1÷3 ቲቶ. 2÷12-13 መዝ. 77÷67 ማቴ. 28÷5-10 ሉቃ. 24÷5 መዝ. 46÷5- ሉቃ. 24÷51 ዮሐዋ. 1÷9 መዝ. 49÷1-4 ኢሳ. 40÷10 ዘካ. 14÷5 ዮሐዋ. 1÷11 1ኛ ተሰሎ. 3÷12 ራዕ. 22÷12 2ኛ ዮሐ 1÷9/

አውሬው /ሐሳዊ መሲሕ/ ስድቡን በዚህ ብቻ አያበቃም አርባ ሁለት ወር ሙሉ የወደደውን ምትሐታዊ ተአምር እየሰራ ራሱን ብቻ ከፍ በማድርግ የእግዚአብሔርን ማደሪያ ይሳደባል። ይላል ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ /ራእይ 13÷6።/

የእግዚአብሔር ማደሪያ ማን ናት?

1ኛ. እግዚአብሔር ማደሪያው ትሆን ዘንድ ከአንስተ ዓለም መርጦ የተደሳትና ለተዋሕዶ የመረጣት እመቤታችን ወላዲተ አምላክ ቅድስት ድንግል ማርያም ናት። /መዝ. 131÷13/ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጣትን የአማላጅነት ክብር፣ የአምላክ እናት መሆኗንና ዘላለማዊ ድንግልናዋን መጠራጠርና መካድ ይህ የእግዚአብሔርን ማደሪያ መሳደብ ነው። ነቢዩ ቅዱስ ዳዊት ግን “ልዑል ማደሪያውን ቀደሰ።” በማለት ክብሯን እና ልዕልናዋን ተናግሮላታል። ልዑል የተባለው እግዚአብሔር ሲሆን ማደሪያው የተባለችው ደግሞ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ናትና። መዝ. 45÷4።⁽⁵⁾

2ኛ. የእግዚአብሔር ማደሪያ የተባለችው እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ በገዛ ደሙ የዋጁት፣ ቅዱስ ስሙ የሚጠራበት፣ የሚቀደስበትና የሚሠለስበት፣ ቅዱስ ሥጋውና

⁽⁵⁾ “ማዕያንን ሠላላቱ ምህረት ለውሐደ ሰብሐ” እንዳለ ቅዱስ ኢፍሬም

ክቡር ደሙ የሚፈተትባት ቅድስት ቤተክርስቲያን ናት።
/የሐዋ. 20÷20 ማቴ. 21÷13 ሉቃ. 2÷49 የሐዋ. 5÷20።/

በዘመናችን የእግዚአብሔር ማደሪያ የሆነችውን ቅድስት
ቤተክርስቲያንን የሚነቅፋና የሚያቃልሉ አሉ። እንዲሁም
በማድረግ ለአውሬው መንገድ እየጠረጉለት ነው።

3ኛ. ሌላው የእግዚአብሔር ማደሪያ የተባለው ታቦተ ሕጉ
ነው። የታቦት ትርጓሜው ማደሪያ፣ መታያ፣ መገለጫ ማለት
ነው። ንጉሥ በዙፋኑ እንዲገኝ እንዲገለጥ ታቦትም
የእስራኤል አምላክ መገለጫ ነውና። ይልቁንም ቃሉንና
ሕጉን የያዘው የፅላት ማደሪያ ነውና። /ዘጸ. 34÷12-18 ዘጸ.
25÷8-22 ዘጸ. 27÷20-21 ዘጸ. 31÷1-7,8 ዘጸ. 32÷15-16
ዘጸ. 33÷7-11 ዘጸ. 34÷1-5,29 ዘጸ. 40÷20-21 ዘጸ. 9÷9-11/
በአጠቃላይ አነጋገር ታቦት በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር
ለምሕረት ለሕዝቡ በሚገለጥበት ጊዜ ዙፋኑ ነው። በዘመነ
ሐዲስ ደግሞ ታቦተ ሕጉ የቅዱስ ሥጋውና የክቡር ደሙ
ማክበሪያ (መስዊድ) ነው። በአርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ
ቤተክርስቲያናችን እምነት መሠረት በአዲስ ኪዳን የታቦቱና
የጽላቱ ዋና አገልክግሎት የቅዱስ ቁርባን የክብር ዙፋን ነው።

በቅዱሴ ጊዜ ካሁኑ ሥርዓተ ቅዱሴውን የሚያከናውኑት
ተብስቱን ሥጋ መለኮት ወይኑን ደመ መለኮት ወደመሆን
የሚለውጠው በዚህ በታቦቱ ላይ ነው። የደብተራ አሪት
ጽላት እግዚአብሔር በደመና ተሰውሮ መሴንና አሮንን
የሚያነጋግርበት ለእስራኤል ብቻ በረድኤት የሚገለጥበት
ዙፋን ነበር። ይህ ግን የአምላክ ሥጋና ደም የሚፈተትበት
የምሕረት ምስዋፅ ነው። /ዘጸ. 10÷1-5 ኢያሱ 3÷13-17
6÷12-21 1ኛሙ. 5÷1-12 2ኛሙ. 6÷1-12 1ዜና. 13÷1-14
1ዜና. 15÷1-2 የሐዋ. 7÷35-46 2ቆሮ. 6÷14-18 ዕብ. 9÷1-
9 ራእይ 11÷19/ በታቦተ ሕጉ ላይ የተጻፈውም ቃል
“አልፋና እሚጋ ፊተኛውና ኋለኛው መጀመሪያውና
መጨረሻው የዘላለም አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ” የሚል ነው።
/ዘጸ. 3÷14 ራእይ 1÷8 22÷13/ የእግዚአብሔር ቃል
“ከሰማይና በምድርም በታች ያለ ጉልበት ሁሉ ለኢየሱስ
ክርስቶስ ሥም ይንበርከክ።” /ኢሳ. 45÷23 ፊልጵ. 2÷10/
እንዳለ በታቦተ ሕጉ ፊት የምንሰግደውም ለአምላካችን
ለኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ስም ነው። /ኢሳ. 9÷6 ሉቃ. 1÷49-

50, ዘጸ. 33÷7-11, መዝ. 5÷7 131÷7, 137÷2 ኢያሱ. 7÷6, ዮሐ. 4÷24/

አውሬው የሚቀረው የለም በሰማይ የሚያድሩትን ቅዱሳን ሁሉ ማለትም ቅዱሳን መላእክትትን? ነቢያትን? ሐዋርያትን? ዓድቃንንና ሰማዕታትን ይሰድባል። ዛሬም እንዳንዶች በሰማይ የሚያድሩትን የእግዚአብሔርን ባለሟሎች ቅዱሳን መላእክትና ጸደቃን ሰማዕታትን ሲሰድቡ ይሰማሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ቅዱሳን በሙሉ በምዕመናን ዘንድ እስከዘለዓለም ድረስ ሲታሰቡ እንደሚኖሩ መታሰቢያቸውም እንደማይጠፋ መታሰቢያቸውንም በማድረግ በረከት እንደሚገኝ በሚገባ ያስረዳናል። /መዝ. 111÷6 ምሳ. 10÷7 ኢሳ. 56÷4-7 ማቴ. 10÷40-42።/

እንግዲህ ይህን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነታ መጠራጠርና መካድ፤ የእግዚአብሔርንም ቅዱሳን መሳደብ የአውሬው ተግባር መሆኑን ማስተዋል ያስፈልጋል። /ዘዳ. 12÷1-15 2ኛነገሥ. 2÷23-25 መዝ. 30÷18 መዝ. 104÷14-15 ማቴ. 12÷34-37/ ስለሆነም ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በማቴ. 24 ላይ የሰው ልጅ ዳግም በክብሩ ሲመጣ

ከሰው ልጆች በእምነት የጸና ያገኝ ይሆንን? ብሎ የተናገረውን ኃይለ ቃል ሁል ጊዜ በማስተዋል ከእምነታችን እንዳንናወጥ መጠንቀቅ አለብን። /ሉቃ. 18÷8 1ቆሮ. 10÷12 2ቆሮ. 13÷5 ዕብ. 3÷12/

ዛሬ እኛ የምንጨነቅላትና የምንጓጓላት ይህቺ ከንቱ ዓለም ነገ እንደወረቀት ተጠቅልላ ታልፋለች። ኃላፊና ጠፊ ከንቱ መሆኗን አውቀውና ተረድተው እንደመርገም ጨርቅ ይናቁ፤ በሃይማኖታቸው እስከመጨረሻው ድረስ ጸንተው አምላካቸውን መስለው የኖሩ ሁሉ ግን በመጨረሻው ጊዜ በሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም /በመንግሥተ ሰማያት/ ለዘላለም ብርሃን ለብሰው ብርሃንን ተጎናጽፈው በደስታ ይኖራሉ። /ማቴ. 13÷43 ማቴ. 24÷13 ሉቃ. 10÷41-42 1ኛ ዮሐ. 2÷17 ራእይ 2÷10 2ኛ ጴጥ. 3÷4-13 ራእይ 21÷14።/

ስለዚህ ሁላችንም ከዛሬ ጀምረን የእግዚአብሔርን መንግሥቱንና ጽድቁን ልንፈልግ ይህንንም ክፉ ዘመን ልንዋጅ /ልንመረምር/ ይገባል። /ሮሜ. 13÷11 ኤፌ. 5÷14-17/ የድህነት ቀን ዛሬ ነውና። /2ኛ ቆሮ. 6÷2/

ከአውሬው ጋር ውጊያ የሚገጥሙት ቅዱሳን፡-

/ራዕይ 11÷1-13/

“ለሁለቱም ምስክሮቹ ማቅ ለብሰው ሺህ ከሁለት መቶ ሰድሳ ቀን ሐሳዊ መሲሕ በሚሰለጥንበት ዘመን ልክ ያስተምሩ ዘንድ ከዓለምም ፍጥረት ጀምሮ በበጉ ደም የታተሙትንና ሰማቸው በሕይወት መጽሐፍ ላይ የተጻፉትን ያጸኑ ዘንድ።” /ራእይ 11÷3።/

ሁለቱ ወይራዎችና ሁለቱ መቅረዞች የተባሉት ከነቢያት ኤልያስና ከአበው ደግሞ ሄኖክ ናቸው። የእግዚአብሔር ባለሟሎች የሆኑ እኒህ ሁለት መምህራን ናቸው። በትምህርታቸው የሰውን ልቡና ብሩህ ያደርጋሉና። እነርሱም እስከዛሬ ድረስ የሞትን ጽዋ ላይቀምሉ በብሔረ ሕያዋን ያሉ ናቸው። /2ኛ ነገ. 2÷11 ዘፍ. 5÷24 ዕብ. 11÷5/ በፍጻሜው ዘመን ግን መጥተው ስለአውሬው ሐሳዊ መሲሕ መሆንና ስለታላቁ ጌታ ስለፈጣሪያችን ስለኢየሱስ ክርስቶስ ታላቅነትና አምላክነት ይመሰክራሉ። ጠላቶቻቸውን የሚያጠፋ እሳት ከአፋቸው ይወጣል ሰማዩንም ያዝዙታል። ይህም ግለት ዝናም ለዘር ጠል ለመከር እንዳይሰጥ ይከለክሉ ዘንድ

“ልጣን አላቸው ግለት ነው። ነቢዩ ኤልያስ በዘመኑ በእክዓብና በኤልሳቤል ተቆጥቶ ለአምልኮተ እግዚአብሔር ቀንቶ 3 ዓመት ከ6 ወር ዝናብ እንዳይዘንም ሰማዩን አዝዙት ነበርና ነው። /1ኛ ነገ. 17÷1-7 ያዕ. 5÷17።/

የሐሳዊ መሲሕንም ምትሐታዊ ተአምር በአማናዊ ተአምር ያከሸፉታል። ይህም ሊቀነቢያት ሙሴ የግብፅ ጠንቋዮችን አስማት እንዳከሸፈው ግለት ነው። ሐሳዊ መሲሕ “አምላክ አይደለም” “ሰማዩንና ምድሩን የብሱንና ባሕሩን የፈጠረ አምላክ እግዚአብሔር አለ” ብለው መስክረውና አስተምረው ከፈጸሙ በኋላ በሐሳዊ መሲሕ እጅ በሰማዕትነት ያርፋሉ። /ማቴ. 10÷32/ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተሰቀለበት ሀገር በኢየሩሳሌምም ሕዝብና አሕዛብ እያየው ሥጋቸው ሦስት ቀን ተኩል ተኝቶ ይታያል። የሐሳዊ መሲሕ ግብረ አበሮች በዚህ ደስ ይሰኛሉ። እርስ በርሳቸው የደስታ መግለጫ ስጦታ ይለዋወጣሉ እነዚህ ሁለቱ ወይራዎች የተባሉት ነቢዩ ኤልያስና ሄኖክ ሐሳዊ መሲሕን በመቃወም የክርስቶስ ወገኖች በእምነታቸው እንዲጸኑ በማድረጋቸውም ሥጋቸው እንዳይቀበር ሐሳዊ መሲሕ ይከለክላል። ከሦስት ቀን ተኩል በኋላም ነፍሳቸው ከእግዚአብሔር ዘንድ መጥታ

ትዋህዳቸዋለች። ሁሉም በሚለበሱበት በቀኑ እኩሌታ ወደዚህ ውጡ። የሚላቸውን ታላቅ ድምጽ ከሰማይ ይሰማሉ። ጠላቶቻቸውም አየተመለከቷቸው ወደ ሰማይ በደመና ይወጣሉ። በታላቅ ክብርም በደመና ወደ ሰማይ ይነጠቃሉ። በዚህም ታላቅ የምድር መናወጥ ይሆናል ከከተማይቱም አሥር እጅ ይወድቃሉ በመናወጥም ሰባት ሺህ ሰዎች ይገደላሉ። በምድርም ላይ የቀሩትንም ታላቅ ፍርሃት ይይዛቸዋል። /ራእይ 11÷7-13።/

ከምድር የሚወጣ ሌላ አውሬ

/ራእይ 13÷11/

ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ በራእይ 13÷11 ላይ “ሌላም አውሬ ከምድር ሲወጣ አየሁ የበግ ቀንዶችም የሚመስሉ ሁለት ቀንዶች ነበሩት።” ይላል።

ይህ በግ መስሎ ይመጣል የተባለው አውሬ መንፈሳዊ መስሎ የሚመጣው ሐሳዊ ኤልያስ /ሐሰተኛው ኤልያስ/ ነው። በፍጹሟ ዘመን ኤልያስ እንደሚመጣ አስቀድሞ በለተገለጸ ሐሳዊ መሲሁ ይህንን ምክንያት አድርጎ ለማስመሰል

የቀሩትንና በእርሱ ያላመኑትን ሌሎችን በይበልጥ ለማሳመን ሐሳዊ ኤልያስን ያዘጋጃል። /ት.ሚልክ. 4÷5።/

ከየብስ ተነሳ ማለቱ ደግሞ ሐሰተኛው ኤልያስ የሚያመጣውና የሚነሳው የፊተኛው የሐሳዊ መሲሕ ሥልጣንና መንግሥት ከተደላደለ በኋላ በሌሁን ነው።

የበግ የመስሎ ሁለት ቀንዶች አሉት የተባሉትም እርሱ አስከትሎአቸው የሚመጡት ሐሰተኛ ኤልያስና ሐሰተኛ አብድዩ ናቸው። ነቢዩ ኤልያስ በዘመኑ ሁለት ደቀመዛሙርት ነቢዩ ኤልያስዕና አብድዩ እንደነበሩት ማለት ነው። በግ ይመስላል ማለት ኤልያስ ነኝ ይላል ኤልያስን ለመምሰል ይሞክራል፤ /ማቴ. 7÷15 2ቆሮ. 11÷14/ በምትሐትም እሳት ከሰማይ ያወረደ አስመስሎ ያሳያል፤ ሰዎችም እውነተኛው ኤልያስ መሰሎአቸው በሚከተሉት ጊዜ ሐሳዊ መሲሕ አምላክ እንደሆነ ይናገራል፤ ያስተማምናል። ምክንያቱም ነቢዩ ኤልያስ በዘመኑ ከሰማይ እሳት አውርዶ ነበርና ነው /2ኛ ነገ. 1÷9-13።/

እንግዲህ ከላይ በተገለጸው መሠረት 666 የአውሬው /የሐሳዊ መሲሕ/ የስሙ ቁጥር ነው። ስሙም መርምያዋያስ ነው። እንግዲህ 666 የሚለውን ማነተም በወዳጆቹ ቀኝ

እጅና ግምባር ላይ ያትግል ግለት ነው። እነዚህ ሰዎች በአውሬው ዘንድ ባለሟልነትን ያገኛሉ። 666 የሚለውን የአውሬውን መለያ ቁጥር በእጃቸው ወይም በግምባራቸው ላይ ያሳሳተውት ግን እንዳይሸጡና እንዳይገዙ በሐሳዊ መሲሕ ይከለከላሉ /ራእይ 13÷16-17።/

በመጨረሻስ?

ከዚህ ሁሉ በኋላ በእግዚአብሔር ዘንድ ቀን ዘጠሮ የተያዘላት ዓለም ወደ ፍጻሜዋ ታመራለች ጣዕምዋ ለዛዋ ሁሉ ይሟጠጣል ፍጻሜ አለም ይሆናል። ምድር ከመሠረቷ ትናጋለች ፀሐይ ትጨልግለች፤ ከዋክብትም እንደቃሪያ ፍሬ ከሰማይ ይረገፋሉ። /መክ. 12÷2 ኢሳ. 13÷6-13 ኢዩ. 2÷10-11,30-32 ማቴ. 24÷29-31 ራእይ. 6÷12-17/ በታላላቅ ድንጋዮች የታተሙ መቃብሮች በውስጣቸው የያዙአቸውን ሙታን ይሰጣሉ የሙታን ሥጋ ከረጅም የእንቅልፍ አለም ይባንንና ሁሉም ወደ ፍርድ አደባባይ ይሰበሰባሉ ታላቁ ዘንዶ ለብዙዎች ስህተት ምክንያት የሆነው ዲያብሎስ ከነሠራዊቱ ለዘላለም በማይፈታ በእሳት ሰንሰለት ታስሮ ወደ ገሃነመ እሳት ይጣላል። ፊተኛው ሰማይና ምድር ከፍጡራን

ፊት እንደወረቀት ተጠቅልለው ያልፋሉ ሥፍራም አይገኝ ላቸውም ለዘላለምም ያልፋሉ። /ኢሳ. 13÷6-13 መክ. 12÷17 1ኛ ተሰ. 4÷13-18 2ኛኢጥ. 3÷10።/

በበጉ ደም የተዋዥና ሃይማኖታቸውን የጠበቁ ታማኝ የክርስቶስ ልጆች ገናናውንና ታላቁን አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስን ሊቀበሉ በታላቅ ክብር በደመና ወደ ሰማይ ይነጠቃሉ። የድንግል ግርያም ልጅ የባሕርይ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስም በታላቅና እጅግ አስፈሪ በሆነ መለኮታዊ ግርማ የብዙ ብዙ በሚሆኑ እልፍ አእላፋት ቅዱሳን መላእክት ታጅቦ ይመጣል። /ዘካ. 14÷6 ማቴ. 25÷31 1ኛ ተሰ. 4÷16/ አቤት! በዚያን ጊዜ በፊቱ ችሎ የሚቆም ማን ይሆን? /ኢዩ. 2÷11/ አመጣጡም እንደቀድሞው ከሃና ወደ ቀያፋ ከዚያም ወደ ኢላጦስ አደባባይ እያንገላቱ ሲወስዱት ዝም እንዳለ ሁሉ በዚህ ዓይነት አመጣጥ አይደለም። የሚመጣው እጅግ በሚያስፈራና በሚያስደነግጥ መለኮታዊ ግርማ ክብር እንጂ። /መዝ. 49÷2/ መጥቱም ዝም አይልም እሳት በፊቱ ይነዳል ኃጥአንን ከፊቱ ጠራርጎ ወደ ገሃነመ እሳት የሚጨምር ጥቅል አውሎ ነፋስም አለ። /ማቴ. 24÷30 ራእይ. 1÷7/

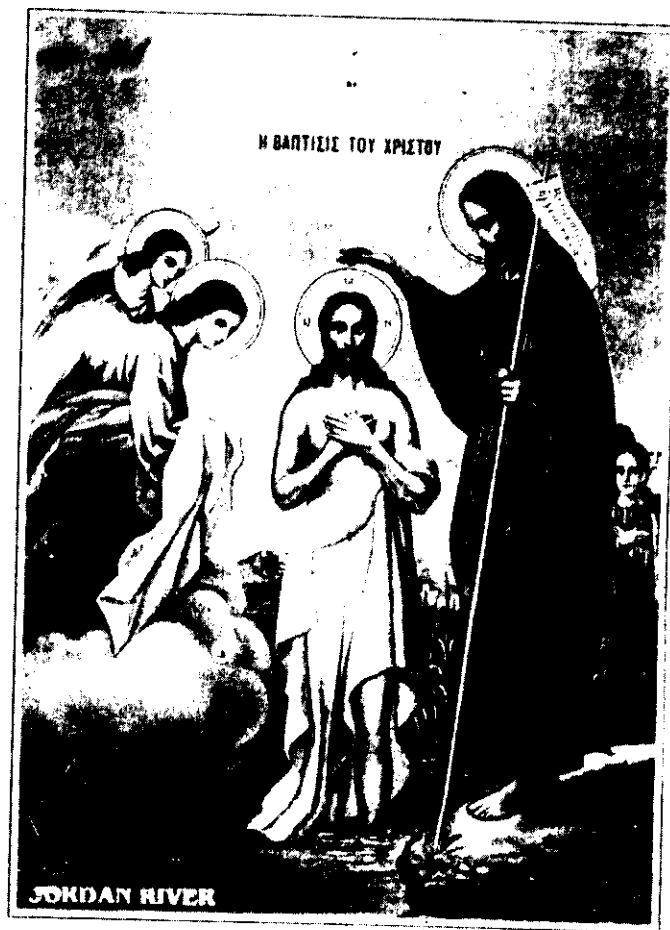
እረኛ በጎቹን ከፍየሎቹ እንደሚለይ ጸድቃንን በቀኙ ኃጥአንን በግራው ያቆማቸዋል። በቀኙ ያሉትን “እናንተ የአባቴ ቡሩካን ወደ እኔ ኑ ወደ አባታችሁ ደስታ ወደ መንግሥተ ሰማያት ግቡ።” ብሎ ለዘላለም ሕይወት ይጠራቸዋል። በግራው ያሉትን ደግሞ እጅግ በሚያስፈራና በሚያስደነግጥ የቁጣ ቃል “እናንተ ርጉማን ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደ ተዘጋጀው ወደ ዘላለም እሳት ከእኔ ሂዱ።” ይላቸዋል።⁽⁶⁾ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ለባልዋ እንደተሸለመች ሙሽራ ተዘጋጅታ ከእግዚአብሔር ዘንድ ትወርዳለች ማለት ለምዕመናን ትሰጣለች። ምዕመናንም ርስት መንግሥተ ሰማያትን ይወርሳሉ ብርሃን ለብሰው ብርሃንን ተጎናጽፈው ለዘላለም በደስታ ይኖራሉ።

/ማቴ. 25÷31-46 ራእይ 21÷1-2/

አርቶዶክሳውያን! ነቢዩ ኤርምያስ “እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- በመንገድ ላይ ቁሙ ተመልከቱም የቀደመችውንም መንገድ ጠይቁ መልካሚቱ መንገድ ወዴት እንደሆነች እወቁ በእርሳዋም ላይ ሂዱ ለነፍሳችሁም ዕረፍት

⁽⁶⁾ እሳት ይነድድ ትድሜሁ የተባለውም ትርጉሙ ይህ ነው።

ታገኛላችሁ” /ት.ኢር. 6÷16/ በማለት እንደተናገረው በቀደመችው መልካሚቱ የሕይወትና የጽድቅ መንገድ በቅድስት አርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ እምነታችን እስከ መጨረሻው ድርሰ ጸንተን ልንኖር ይገባል። ለዚህም የእግዚአብሔር ቸርነት የድንግል ማርያም አማላጅነት አይለየን። አሜን።

“በላሮ ደስ የሚለኝ የምድረው ልጅ ይህ ነው” ግፊ 3:17

ጌታችን እ.የሱስ ክርስቶስም ከሰማየ ሰማይት ወርዶ ፡ ከትድስት ድንግል ማርያም ተወልዶ ፡ ባጭር ቄመት፡ በጠባብ ደረት ተወስኖ ፴ ዓመት ሲሆነ፡ በየርጳኖስ ወንዝ፡ ሰማያዊው በሠራታዊው የሐንስ እጅ በትሕትና ተጠመቀ።

ክፍል ፪ (ሁለት)

ውድ አንባቢያን ከአምስቱ እዕማዶ ምስጢር ውስጥ እኒህን ሁለቱን ምስጢራት ማለትም ምስጢረ ጥምቀትንና ምስጢረ ትንሳኤ ሙታንን ብቻ ለማጻፍ የተገደድኩበት በዘመናችን የተነሱት ቢፅ ሐሳውያን የተባሉ መናፈቃን በጥምቀት ላይና በትንሳኤ ሙታን ላይ ይበልጥ በማተኮር ምዕመናን እያደናገሩ ስለሚገኙ እንዲሁም በመጸሀፍት ያልተጻፈውን እንደተጻፈ አድርገው የሐሰት መልዕክታቸውን በማስተላለፍ ስለሚገኙ ለዚህ መልስ ይሆን ዘንድ ነውና ሌሎቹን ምስጢራት እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በሚቀጥለው እትም ለማውጣ እሞክራለሁ።

ምስጢረ ጥምቀት

ጥምቀት ማለት መነከር፣ መዘፈን፣ ውሃ ውስጥ ገብቶ መውጣት፣ መጥለቅ ማለት ነው። ጥምቀት ምስጢር መባሉ በሚታይ አገልግሎት የማይታይ ፀጋ ማለትም የእግዚአብሔር ልጅነትን ስለምናገኝበት ነው። በተጨማሪም የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን መጠመቅ በመጠመቁም

እኛ ያገኘነው ፀጋና የተደረጉት ተፃምራትን ጥምቀትን ከአምስቱ አዕማደ ምሥጢር አንዱ አድርጎታል። በሚፈፀም አገልግሎት የማይታየውን የአምላካችንን ፀጋና በረከት ስለምናገኝ ሥርዓተ ጥምቀት ከሰባቱ ምሥጢራት ቤተክርስቲያን አንዱ ሆኗል።

በዚህ በምሥጢረ ጥምቀት ትምህርታችን፡-

1. ስለመጥምቁ የሐንሰ ጥምቀት፣ ሰብከትና ለጌታ የሰጠውን ምስክርነት
2. ስለጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ
  - ሀ. በየሐንሰ እጅ መጠመቅ
  - ለ. በውሃ መጠመቅ
  - ሐ. በየርዳናስ ወንዝ መጠመቅ
3. የጥምቀት ጥቅም (በጥምቀት የሚገኝ ልጅነት)
4. ምሥጢረ ጥምቀት ለመፈጸም የሚያስፈልጉን ነገሮች
5. ጥምቀት እንዲት ስለመሆኗ
6. የእንዲት ጥምቀት ክፍሎች

7. የሐፃናት ጥምቀት የሚሉትን ርዕሶች ሰፋ ያለ ትምህርት ለማየት እንሞክራለን።

1. የመጥምቀ መለኮት ቅዱስ የሐንሰ ሰብከት እና ጥምቀት እንዲሁም ለጌታ የሰጠው ምስክርነት

የሐንሰ ጌታን በልደት በ6 ወር ይበልጣል። ጌታን በ6 ወር ዕድሜ የሚበልጠው የሐንሰ ለክርስቶስ መመስከር የጀመረው ገና ከእናቱ ማህፀን ጀምሮ ነው። አባቱ ሊቀ ካህናቱ ዘካርያስ አናቱ የእመቤታችን ዘመድ ማለትም የአክስቲ ልጅ ቅድስት ኤልሳቤጥ ናቸው። እመቤታችን በብስራተ ገብርኤል በመንፈስ ቅዱስ ግብር ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን በጸነሰች እለት ወደ ኤልሳቤጥ አገር ሄዳ ነበር። ኤልሳቤጥም በመንፈስ ቅዱስ ተቃኝታ “አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ የማህፀንሽ ፍሬ የተባረከ ነው የጌታዬ እናት ወደኔ ትመጣ ዘንድ እንዴት ይሆንልኛል እነሆ የሰላምታሽ ድምፅ በጆሮዬ በመጣ ጊዜ ፅንሱ በማህጸኔ በደስታ ዘልሏልና” በማለት

እመቤታችንን እመስግና የቶሐንስንም ለጌታውና ለጌታ እናት መዝለሉን /መስገዱን/ መስክራለች የሉቃስ ወንጌል መዕራፍ 1 ከቁጥር 39-45። መጥመቀ መለኮት የሐንስ ያደገው በምድረ በዳ ነው።

ጌታ ሰላሳ ዓመት ሊሞላው 6 ወር ሲቀረው ውጣና አስተምር የሚል ቃል ከእግዚአብሔር መጣለት። የሐንስም ከምድረበዳ ወደ ዮርዳኖስ ዙሪያ “መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስህ ግቡ” እያለ እየሰበከ መጣ በነብዩ በኢሳያስ እንደተነገረ ትንቢትም የጌታን መንገድ አዘጋጁ ጥርጊያውንም አትኑ ተራራው ዝቅ ይበል ጠማማውም ይቅና ሰር ትጉጡም ሚዳ ይሁን እያለ የሰዎችን ልብ ለእግዚአብሔር መንግሥት ያዘጋጁ ጀመር ኢሳ. 40÷3-5 ማቴ 3÷1 ሉቃ 3÷2-17 ማር 1÷1 የሐንስ ልብሱ የግመል ፀጉር ነበር በወገቡ ጠፍር ይታወቅ ነበር። ምግቡም አንበጣና የበረሃ ማር ነበር። የሐንስ የሚናገረው እውነት ነው ጋጢያተኞች ወደ ንስሐ እንዲመጡ አጥብቆ ይመክራል ሰዎች ወደ እርሱ እየመጡ ጋጢያታቸውን እየተናዘዙ ይጠመቁ ነበር። በልባቸው ትዕቢትና ተንኮል የተሞላባቸው

ሰዳቃውያና ፈረሳውያን ወደ እርሱ ሲመጡ “እናንተ የአፋኝ ት ልጆች ከሚመጣው ቁጣ እንድትሸሹ ማን አመለከታችሁ” እያለ በመገሰፅ ለንስሐ የሚገባ ፍሬ እንዲያፈሩ ከመልካም ግብር የተለዩ ሆነው ከተገኙ እንደሚቆረጡ ወደገሃነመ እሳትም እንደሚጣሉ አበክሮ ይናገር ነበር። የሐንስ ወንጌላዊው ስለ መጥምቁ የሐንስ ሲጽፍ “አይሁድም አንተ ማነህ ብለው ይጠይቁት ዘንድ ከኢየሩሳሌም ካህናትንና ሌዋውያንን በላኩበት ጊዜ የቶሐንስ ምሥክርነት ይህ ነው መስከረም አልካደም እኔ ክርስቶስ አይደለሁም ብሎ መስከረ እንግዲያስ ማነህ ለላኩን መልስ እንስጥ ዘንድ ስለ ራስህ ምን ትላለህ አሉት እርሱም ነብዩ ኢሳያስ እንዳለ የጌታን መንገድ አትኑ ብሎ በምድረ በዳ የሚጮህ ሰው ድምጽ እኔ ነኝ አለ። እኒህ መልእክተኞች ለምን እንደሚያጠምቅ ሲጠይቁት የሐ 1÷19-34 “እኔ ለንስሐ በውኃ አጠምቃችኋለሁ ብሎ የሱ ጥምቀት የንስሐ ጥምቀት መሆኑን ገልጿል። ከቶሐንስ በኋላ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት የንስሐ ጥምቀት ያጠምቁ ነበር። ክርስቶስም ሲመስክር “እናንተ የማታውቁት ከመካከላችሁ ቆሟል ተጎንብሼ የሚማውን ጠፈር ልፈታ የማይገባኝ ሚማውን እሸከም ዘንድ የማይገባኝ

ከእኔ በኋላ የሚመጣው ከእኔ ይልቅ የሚከብር ይህ ነው። እርሱ በመንፈስ ቅዱስ በእሳት ያጠምቃቸዋል መንሹ በእጁ ነው አውድማውንም ያጠራል ስንዴውንም በጎተራ ይከታል ገለባውንም በማይጠፋ እሳት ያቃጥለዋል ይል ነበር። ዮሐ. 4፡2-3

መጥምቀ መለኮት ዮሐንስ ማጥመቅ በጀመረ በ6ኛው ወር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከገሊላ ወደ ዮርዳኖስ መጣ። ዮሐንስም ጌታን ሲያየው እነሆ የአለምን ሀጢአት የሚያስወገድ የእግዚአብሔር በግ እነሆ ብሎ መሰከረ። እንዲሁም አንድ ሰው ከእኔ በኋላ ይመጣል። ከእኔ በፊት ነበርና ከእኔ ይልቅ የከበረ ሆኗል ብዬ ስለ እርሱ ያልኩት ይህ ነው ብሎ ተናገረ።

2. ስለ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

ጥምቀት

በዮሐንስ እጅ ተጠመቀ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሕዝቡ ከተጠመቁ በኋላ ወደ ዮሐንስ ቀርቦ “አጥምቀኝ” አለው። ዮሐንስም “እኔ በአንተ አጠመቅ ዘንድ ይገባኛል? እንዴት አጥምቀኝ ትለኛለህ? ብሎ ጌታችንን

አማጥመቅ እምቢ አለ። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ግን “አሁንስ ፍቀድልኝ እንግዲህ ጽድቅን ሁሉ መፈጸም ይገባኛል።” ቢለው ፈቀደለትና አጠመቀው። በዚህም ዮሐንስ መጥምቀ መለኮት ተብሏል። ዮሐንስ ወልደ እግዚአብሔር ክርስቶስን የማጥመቅ ጸጋ ተሰጥቶታልና ሴቶች ከወለዳቸው ዮሐንስን የሚበልጠው የለም ተብሎ ከጌታ ተመስ ክርስታል።

ዮሐንስ ጌታን “ሌላውን በአንተ ስም አጠምቃለሁ አንተን በማን ስም ላጥምቅህ?”⁽¹⁾ ብሎ በጠየቀው ጊዜ

“እንደ መልክ ጌዴት ሹመት አንተ ለዘላለም ካህን ነህ መዝ. 109፡4

“ብርሃንን የምትገልጽ የአብ የባህርይ ልጅ ሆይ ይቅር በለኝ እያልክ አጥምቀኝ” ብሎታል። እንዳለውም አጥምቀታል። ወልዱ ለቡሩክ ከሳቴ ብርሃን ተሣህለኝ እንዲሉ። ዮሐንስ ጌታን ሲያጠምቀው እጁን አልጧልናቸው ነበር። እጁን ጭናበት ቢሆን ኖሮ አይሁድ ጌታችንን በዮሐንስ ከበረ ባሉ ነበርና ክርስቶስ የተጠመቀበት እሳት

⁽¹⁾ ስመ አብ ብክ ወስመ ወልድ ለሊክ መስመ መንፈስ ቅዱስ ሀልው ውስጥ ተከታይ ባዕደ አጠምቅ በስምክ ወበስመ መኑ አጠምቅ ከያክ እንዲሉ ሊቃውንት ትርጓሜ ወንጌል ተመልክት

ኢ.ጲ.ፋ.ን.ያ ይባላል። ኢ.ጲ.ፋ.ን.ያ ቃሉ የፅርዕ ሲሆን በግዕዝ አስተርፅዬ በአማርኛ መታየት /መገለጥ/ ማለት ነው። ጌታችን መጥተህ አጥምቀኝ ባይል ወደ ዮሀንስ ሄዶ ነው የተጠመቀው እንደ ሥርዓቱ ከሆነ ሎሌ ወደ ጌታው ይሄዳል እንጂ ጌታ ወደ ሎሌ አይሄድም። ጌታችን ግን መምህረ ትህትና ነውና ወደ ዮሐንስ ሄዶ ተጠመቀ። ክርስቶስ ዮሐንስን መጥተህ አጥምቀኝ ቢል ኖሮ የዛሬ ሹማምንት የበላይ ባለሥልጣናት መጥታችሁ አጥምቁን ባሉ ነበረና ወደ ቤተክርስቲያን ሄደው ይጠመቁ ሲል ለአብነት ሄዶ ተጠምዷል።

ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐንስ እጅ የተጠመቀው አንደ አይሁድ ሥርዓት ለመንጸት አይደለም አይሁድ ክርስቲሲታቸው ለመንጸት ይጠመቁ ነበር ጌታ ግን ኃጢአት ኑሮበት ሊነጻ የተጠመቀ ሆኖ ባይሆን ከንጹህ ክርሱ ጋር አንድነት ይሰጠን ዘንድ ተጠመቀ። በመጠመቁ ኃይል የሚያገኝ ሆኖ አይደለም። በዚያ ፋንታ በጥምቀት ጥምቀታችንን ቀድሶልን ሰይጣንን የምናሸንፍበት ኃይል፣ የእግዚአብሔር ልጅ የምንሆንበትን ጸጋ፣ ሊያድለን ተጠመቀ

እንጂ⁽²⁾ ጌታ በ30 ዘመኑ የተጠመቀበት ምክንያት አዳም የ30 ዓመት ጎልማሳ ሆኖ ተፈጥሮ በጥምቀት ያገኛተን ልጅነት አስወስዶ ነበርና ያን ለመመለስ ሲል ጌታ በ30 ዘመኑ ተጠመቀ

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በ30 ዓመት ከ13 ቀኑ በ5531 ዓ.ዓለም /በ31 ዓመተ ምህረት/ በዘመነ ሉቃስ ጥር 11 ቀን ከሌሊቱ በ10 ሰዓት ተጠመቀ። ሲጠመቅም የዮርዳኖስ ወንዝ ከመካከሉ ተከፍሎ ወደፊትና ወደኋላ ሸሽቷል። ኮረብቶችና ተራሮችም ወደ ላይ በመዝለል አምላክነቱን መስክረዋል። በዚህም ልቦ አምላክ ዳዊት በመዝ 113÷3-8 ላይ “ባህር እየቶ ሸሸችም ዮርዳኖስም ወደ ኋላው ተመለሰ ተራሮችም እንደ ኮርማዎች ኮረብቶችም እንደ ጠቦቶች ዘለሉ አንቺ ባህር የሸሸሽ አንቺም ዮርዳኖስ ወደ ኋላሽ የሸሸሽ ምን ሆናችኋል? እናንተም ተራሮች እንደ ኮርማዎች ኮረብቶችም እንደ ጠቦቶች ለምን ዘለላችሁ?

⁽²⁾ ሃይማኖተ አበው ግዘት ዘጎርጎርዮስ ገባሬ መንከራት ከ7፬ 549-557 ተመልክት
* ሃይማኖተ አበው ሳዊርስ ዘእንደኢያ መቅደንዮስን አውግዞ የተናገረው ከ7፬ 356-378 ተመልክት

ከያዕቆብ አምላክ ፊት፣ ከጌታ ፊት ምድር ተናወጠች በማለት የተናገረው ትንቢት ተፈጻሚ በተጨማሪ መዝ 76/77÷16 ተመልከቱ።

በዘመነ አራት ተሰውሮና ርቆ የነበረው ምስጢረ ሥላሴ በግልጽ ታይቷል። ይኸውም ወልድ /ኢየሱስ ክርስቶስ/ በዮርዳኖስ ወንዝ ሲቆም አብ በደመና ሆኖ በርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነውና እርሱን ስሙት” ሲል መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምላል ወርዶ በጌታ ራስ ላይ አርፏልና። በዚህም አንድ አምላክ እግዚአብሔር ሦስት አካላት ሦስት ስሞች ሦስት ግብራት እንዳሉት በግልፅ ተረጋግጧል።

መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምላል

የወረደበት ምክንያት

- ሀ. በናህ ዘመን የነበሩ ሰዎች በጥፋት ውሃ ከጠፉ በኋላ ናህ በመርከብ ውስጥ ሆኖ ርግብን የጥፋት ውሃ እንደጎደለ አይታ እንድትመጣ በላካት ጊዜ ርግብ “የጥፋት ውሃ ጎደለ” ስትል ቆፅለ ዘይት “የወደራ

ትጠል/ ይዛ መጥታለች። መንፈስ ቅዱስም የኃጢአት ባህር ጎደለ” ሲል በርግብ አምላል ታይቷል።

- ለ. ርግብ የዋህ ናት፣ ቂም በቀል አትይዝም መንፈስ ቅዱስም ሐዳጌ በቀል ይቅር ባይ፣ የዋህ ተጸጽተን ይቅር በለን ካልነው ይቅር የሚል ነውና በርግብ አምላል ወረደ።
- ሐ. ርግብ ቢመቷት እንቁላሏን ቢሰብሩባት ቤቷን ካላፈረሱባት በቀር ቦታዋን አትለቅም መንፈስ ቅዱስም ሃጢአት ቢሰሩ ጨርሰው ካልካዱት በቀር ከክርስቲያኖች አይለይምና በርግብ አምላል ተገለጠ።

2.2. ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

በውሃ የተጠመቀበት ምክንያት

- ሀ. እግዚአብሔር አምላክ ቀድሞ ሰብዐ ትካትን በማየ አይህ /በጥፋተ ውሃ/ ሰብዐ ግብጽን በኤርትራ ባህር ካጠፋ በኋላ ውሃ ለመለት እንጂ ለምህረት አልተፈጠረም ይሉ ነበርና ለምህረት እንደተፈጠረ ለማጠየት።

- ለ. ማርና ወተት ለባለፀጎች እንጂ ለድሆች አይገኝም ጥምቀት ግን የተሰራው ለሁሉም ነውና በቀላሉ በሚገኙ /ሁሉም/ በሚያገኘው ውሃ ተጠመቀ።
- ሐ. ማርና ወተት አትክልት ላይ ቢያፈሱት ያደርቃል እንጂ አያለመልምም ውሃ ግን ያለመልማል እናንተም በማየ ገቦ /ከጌታ ቀኝ ጎን በፈሰሰው ውሃ/ ብትጠመቁ ልምላሚ ሥጋ ልምላሚ ነፍስ ታገኛላችሁ ሲልበ ውሃ ተጠመቀ።
- መ. ማርና ወተት ቢታጠቡበት ያቆሽሻል እንጂ አያነጸም ውሃ ግን አድፍን ያሰለቅቃል እናንተም በማየ ገቦ ብትጠመቁ ከሥጋ እድፈትና ከነፍስ እድፈት ትነጸላችሁ ሲል በውሃ ተጠመቀ።
- ሠ. ውሃ መልክን ያሳያል እናንተም በጥምቀት ክርስቲያን ሆናችሁ መልክዓ ሥላሴን ታያላችሁ ሲል።
- ረ. ውሃ እሳትን ያጠፋል እናንተም በጥምቀት በገሃነም ከመጥፋት ትድናላችሁ ሲል በውሃ ተጠመቀ።

2.3. ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

በዮርዳኖስ ወንዝ ለምን እንደተጠመቀ

- ጌታችን ከሌሎች ወንዞች መርጦ በዮርዳኖስ የተጠመቀበት ብዙ ምክንያቶች አሉት ከእነዚህም መካከል፤
- ሀ. ዮርዳኖስ በተፈጥሮ ከላይ ነቁ /መነሻው/ አንድ ሲሆን ትንሽ ወረድ ብሎ ለሁለት ይከፈላል። 1ኛ. ዮር 2ኛ. ዳኖስ በመባል። ከዚያም ተመልሶ ተጋጥሞ ዮርዳኖስ ተብሎ ይወርዳል። ጌታ በተጋጠመበት ቦታ ተጠምዷል። ዮርዳኖስ ከላይ አንድ መሆኑ የሰው ዘር ሁሉ የአንድ መሆኑን /ሁሉም የአዳም ልጅ የመሆናቸውን/ ምሳሌ ሲሆን ወረድ ብሎ ለሁለት መከፈሉ ሕዝብና አህዛብ ተብለው ለመከፋፈላቸው ምሳሌ ነው። ተመልሶ መጋጠሙና ጌታ በተጋጠመበት ቦታ ላይ መጠመቁ ክርስቶስ የመጣው ለአዳም ዘር ሁሉ እንደሆነና ያመኑበትን ሕዝብና አህዛብን ሁሉ ዘር፣ ቀለም፣ ቦታ፣ ዕድሜ ሳይለይ እንደሚያድን የሚያሳይ ነው።
- ለ. ትንቢትና ምሳሌውን ለመፈጸም በዮርዳኖስ ተጠምዷል ትንቢቱ በመዝ. 113÷4-7 እና በመዝ 76÷16 የተገለጸው ነው።

- ምሳሌ:-** 1. አብርሃም የሰዶምና የገዋራን ነገሥታት ድል ነስቶ የርዳኖስን በመሻገር መልክጺዴትን ተገናኝቷል። አብርሃም የምዕመናን የርዳኖስ የጥምቀት መልክጺዴት የክርስቶስ ምሳሌ ናቸው።
- /ዕብራ.7÷1-10/ አብርሃም የርዳኖስን ተሻግሮ መልክጺዴትን እንደተገናኘ እኛም ክርስቲያን ለመባል በጥምቀት ከእግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ መወለድ አለብን። በዚህም ባህረ ሃጢአትን እንሻገራለን እራት ዘፍጥረት ምዕ. 14 ሙሉውን ተመልከት።
2. እዩብ በሰዶማን ፈተና ምክንያት በደዌ ተይዞ ባለ እግዚአብሔር አምላኩ፤ እንዲድን በየርዳኖስ ወንዝ እንዲጠመቅ ነገሮታል። በየርዳኖስ በተጠመቀም ጊዜ ከደዌው ሁሉ ተፈውሷል /መጽሀፈ ኢዮብ/ ኢዮብ የምዕመናን፣ ደዌ የመርገመ ሥጋ የመርገመ ነፍስ፣ የርዳኖስ የጥምቀት ምሳሌ ናቸው።
3. ኤልያስ የርዳኖስን ተሻግሮ ብሔረ ሕያዋን ገብቷል /2ኛ ነገ 2÷7-21/ እኛም በጥምቀት ከእግዚአብሔር ተወልደን ገነት መንግሥተ ሰማያት እንገባለንና።

4. የሶሪያ የሠራዊት አለቃ ንእማን በለምፅ ተመትቶ ይሰቃይ ነበር በነበነቢዩ በኤልሳዕ አማካኝነት በየርዳኖስ ወንዝ ተጠምቆ ከለምጽ ነፅቷል። ንእማን የምዕመናን ኤልሳዕ የካህናት ለምፅ የኃጢአት /የመርገም/ የርዳኖስ የጥምቀት ምሳሌ ናቸው እኛም በሥላሴ ስም በካህናት ተጠምቀን ከኃጢአት ነፃ ለመሆናችን ምሳሌ ነው።
- ሐ. አዳምና ሔዋን ዕፀ በለስን በመብላታቸው የተነሳ ከገነት ተባረው ወጥተው ነበር ከገነት ከተባረሩ በኋላ ዲያቢሎስ የጨለማ መጋረጃ ጋርዶ አገዛዝ አጸናባቸው አገዛዙን እንዳቀልላችሁ ስመ ግብርናችሁን ጽፋችሁ ስጡኝ አላቸው እነርሱም በሁለት እብነ ሩካብ /ዕብነ በረድ/ ፅፈው ስጡት ጽሕፈቱም “አዳም የዲያቢሎስ ባሪያ ሔዋን የዲያቢሎስ ገረድ” የሚል ነበር አንዱን በየርዳኖስ አንዱን በሲኦል ጥሎታል ጌታ በየርዳኖስ በተጠመቀ ጊዜ ያን የዕዳ ደብዳቤ እንደሰውነቱ ረግጦ እንደ አምላክነቱ አቅልጦ አጥፍቶታል። በሲኦል ያለውንም በእለተ አርብ ደምስሶታል። ቅዱስ ጳውሎስ “በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንንም

በትዕዛዙ የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው” ቆላ 2÷11 ያለው ይህን ለመግለፅ ነው።

3. የጥምቀት ጥቅም

ጌታችን በጥምቀቱ ውሆችን ቀድሶ የርዳኖስን ብርሀት ማህፀን አድርጎ ሰጥቶናል በክርስትና ሃይማኖት ውስጥ ታላቅ ቦታ የሚሰጠው ከመሆኑም በላይ እያንዳንዱ ክርስቲያን ሊያምነውና ሊፈጽመው የሚገባ ታላቅ ምስጢር ነው። እያንዳንዱ ሰው ምስጢረ ጥምቀትን ማመንና በተግባር መፈጸም ግዴታው የሆነው በጥምቀት አማካይነት የሚሰጠው ጸጋ እንዳያመልጠው ነው።

3.1. ከእግዚአብሔር መወለድ/ልጅነት ማግኘት

ሰው በሥላሴ ስም በተጠመቀ ጊዜ ከሥላሴ የፀጋና ልጅነትን ይጎናጸፋል ከእግዚአብሔር የምንወለደው ልደት ሁለተኛ ልደት ነው። የመጀመሪያው ልደት ከወላጆቻችን በሥጋ የምንወለደው ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ከእግዚአብሔር በጥምቀት አማካይነት በመንፈስ ቅዱስ እንወለዳለን የመጀመሪያው ልደት ግዙፍ ሲሆን ሁለተኛው

ልደታችን ረቂቅ ነው። ጌታ በወንጌል ይህንኑ ሲያስረዳ “ሰው ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር ወደ መንግሥተ ሰማያት ሊገባ አይችልም። ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው ከመንፈስ የተወለደ መንፈስ ነው /ዮሐ. 3÷3-6/ በማለት ገልጿል።

እግዚአብሔር አምላክ የዲያቢሎስ ልጆች ከመሆን በጥምቀት ነፃ አውጦቶ የጸጋ ልጆቹ እንድንሆን ፈቅዶልናል። የእግዚአብሔር ልጅ ለመሆን ደግሞ የግድ መጠመቅ ያስፈልገናል የዲያቢሎስ ልጆች የሆኑ የግብር አባታቸውን የሰይጣንን ርስት ገሃነመ እሳትን እንደሚወርሱ /ማቴ. 25÷41/ ከእግዚአብሔር የተወለዱ ደግሞ የአባታቸውን ርስት መንግሥተ ሰማያትን ይወርሳሉ። /ማቴ. 25÷34/ በሐዲስ ኪዳን ከእግዚአብሔር ፍፁም ፍቅር የተነሳ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለው ግንኙነት የአባትና የልጅ /የቤተሰብ/ ግንኙነት እንደሆነ /ማቴ. 5÷9-48 ማቴ. 6÷1-9 ማቴ. 7÷11 1ኛ ሴጥ 1÷3-23 ገላ. 3÷26 ቲቶ 3÷5/ ቅዱሳት መጻሕፍትን በመጥቀስ አለው ያስተምሩናል።^{*(3)}

^{*(3)} ወበዝንቱ እውራን ውዕቶው ደቂቀ እግዚአብሔር ወደቂቀ ጋኔን እንዲል 1ኛ ዮሐ. 3÷10

እምነት ለመዳናችን መሠረት ነው። ፍጹም የሚሆነው ግን በጥምቀት ነው። በጥምቀት ከጌታ ጋር አንድ እንሆናለን ይህን ቅዱስ ጳውሎስ ሲገልጽው “በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብላችኋል” /ገላ 3÷26-27/ ብሏል።

3.2. ሥርየተ ኃጢአት /ከሐጢአት መንፃት/

በጥምቀት ከሚገኘው ጸጋ አንዱ የኃጢአት ሥርየት ነው። ጥምቀት ኃጢአትን ያስተሰርያል በኃጢአት የረከስን ሰውነት ይቀድሳል በኃጢአት ያረጀውን ያድሳል ጥምቀት ከረቂቅ የኃጢአት ቆሻሻ የሚያነጻ በመሆኑ ቅዱሳን አባቶች በጸሎተ ሃይማኖት “ኃጢአት በምታስተሰርይ በአንዲት ጥምቀት እናምናለን” ብለዋል ቅዱስ ጴጥሮስ በሐ.ሥ. 2÷38. 39 ላይ በትምህርቱ ያመኑትን ሰዎች “ኃሰሐ ግቡ ኃጢአታችሁም ይሰረይ ዘንድ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ” ብሏቸዋል።

ቅዱስ ጳውሎስንም ሐናንያ “አሁን ለምን ትዘገያለህ ተነስና ሰሙን እየጠራህ ተጠመቅ ከኃጢአትህም ታጠብ” /ዮሐ.ሥ. 22÷16 ዮሐዋ.ሥራ 9÷1-18/ ብሎታል ቅዱስ ጳውሎስ የኃጢአት ስርየት ያገኘው አምኖ በመጠመቁ ነው። በጥምቀት አማካይነት ሥርየት ኃጢአት ንጽህና ቅድስና እንደሚገኝ ነቢያት በትንቢት አስቀድመው ተናግረዋል። ነቢዩ ሕዝቅኤል በምዕራፍ 36÷25 ላይ “ጥሩ ውሃንም እረፎባችኋለሁ አናንተም ትጠራላችሁ ከርኩስታችሁም ከጣኦታችሁም አጠራችኋለሁ አዲስም ልብ እሰጣችኋለሁ አዲስም መንፈስ በውስጣችሁ አኖራለሁ” በማለት ጽፏል። ነቢዩ ሚክያስም ተመልሶ የጥምቀትን አስፈላጊነት ገልጾታል። ቅዱስ ጳውሎስም የነቢያቱን ቃል በማረጋገጥ በጥምቀት ቅድስና ክብር እንደሚገኝ ተናግሯል። ኤፌ. 5÷26-27 የተጠመቀ ሰው አሮጌ ሰውነቱ ታድሶ አዲስ ሰውነት ያገኛል። ፍጥረታዊ ሰው መሆኑ ቀርቶ መንፈሳዊ ሰው ይሆናል። 1ኛ ቆሮ 2÷14-16/ በአዲሱ ሰውነት የመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎች የሆኑትን ዘጠኙን ፈቃዳተ ነፍስ ያፈራል። /ገላ 5÷22-24/

3.3. ድንገት

ሰው ለመዳን ወይም የዘላለም ሕይወት ለማግኘት ወደ መንግሥት ሰማያት ለመግባት መጠመቅ ያስፈልገዋል። ጌታችን በወንጌል “ሰው ዳግመኛ ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት አይገባም” በማለት ተናግሯል። ዮሐ. 3፡5 ሰው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት ካልቻለ ወደገዛም መሄዱ የማይቀር ነው ወደ ገዛም ከገባ ደግሞ የሚያጋጥመው ዘላለማዊ ሞት ነው። ስለዚህ ሰው ለመዳን የግድ መጠመቅ ያስፈልገዋል። በተጨማሪም በማርቆስ ወንጌል በም. 16 ቁ.16 ላይ “ያመነ የተጠመቀ ይድናል” በማለት ለመዳን ማመን ብቻ ሳይሆን መጠመቅም እንደሚያስፈልግ አረጋግጧል። “ያመነ ይድናል” አላለም ያመነ የተጠመቀ ይድናል አለ እንጂ የእግዚአብሔር ፈቃድ ሰዎች ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲያገኙ መንግሥት ሰማያትን እንዲወርሱ ነው ። ስለዚህ እግዚአብሔር አምላካችን የርሱ ልጆች ሆነን እንድንድን ጥምቀትን አዘጋጅቶልናል። በልጁ አምነንና በውሃ ተጠምቀን በመንፈስ ቅዱስ ክብር የዘላለም ሕይወትን መውረስ ይገባናል።

3.4. የቤተክርስቲያን ወገን /አባል/ መሆን፡-

ማንም ሰው የቤተክርስቲያን አባል ለመሆንና ቤተክርስቲያን ለምዕመናን ለምትሰጠው ምሥጢራት ተካፋይ ለመሆን መጠመቅ አለበት። ከሌሎች ምሥጢራት አስቀድሞ ጥምቀት የሚፈጽመው ያለሱ የተቀሩትን ምስጢራት ለመሳተፍ ስለማይቻል ነው። ስለዚህ ጥምቀት ወደ ቤተክርስቲያን ለመግባት እንደ በር የሚያገለግል ነው። የተጠመቀ ሰው የእግዚአብሔር ሕዝብ (እስራኤል ዘነፍስ) ይሆናል።⁽⁴⁾

እግዚአብሔር አምላክ በቤተክርስቲያን በኩል የሚያድለውን በረከትና ጸጋ ይካፈላል ከክርስቶስ መንጋ /ምዕመናን/ ጋር አንድ ይሆናል። /ገላ. 3፡24-26/ ቤተክርስቲያን የኖህ መርከብ አምሳል ናት። ሐመረ ኖህ በውስጧ የተጠለሉትን ከጥፋት ውሃ እንዳዳኑት ሁሉ

⁽⁴⁾ እሥራ- ሕዝብ

* እል -እግዚአብሔር

* እስራኤል-ህዝብ እግዚአብሔር ግለት ነው በዕብራይስጥ /አምላክ እግዚአብሔር የሆነለት ህዝብ/ ግለት ነው።

ቤተክርስቲያንም ከሚመጣው ከገሀነብ እሳት ጥፋት በጥምቀት አማካይነት ወደርሷ የገቡትን ታድናለች። 1ኛ ኢጥ 3÷20-21 በዘመነ አራት የእግዚአብሔር ሕዝብ ለመሆን መገረዝ ግዴታ ነበር። ግዝረት ሊመጣ ላለው ለጥምቀት ምሳሌ ነው /ቆላ. 2÷11-13/ እግዚአብሔርም ለአብርሃም “ቁልፈቱን ሥጋ ያልተገረዘ ቆላፍ ሰው ሁሉ ያች ነፍስ ከወገንዋ ተለይታ ትጥፋ ቃል ኪዳኔን አፍርሳለችና።” ዘፍ 17÷14/ በማለት የመገረዝን አስፈላጊነት ገልጿል። ምሳሌ የሆነውና በጥምቀት የተተካው ግዝረት የሄን ያህል ቅጣት ካስከተለ አማናዊውን ጥምቀት ያልተጠመቀማ የበለጠ ቅጣት እንደሚገጥመው የተረጋገጠ ነው። ይህም ቅጣት የዘለዓለም ሞት ነው።

ግዝረት ለሕዝብ እስራኤል የአብርሃም ቃል ኪዳን ባለቤቶች (ተሳታፊዎች) የመሆናቸው መለያ ምልክት እንደሆነ ሁሉ ጥምቀትም በክርስቶስ ለሚያምኑ የእግዚአብሔር ልጆች የመሆናቸውና የመንግሥቱ ወራሾች እንዲሆኑ ምልክት ነው።

ግዝረት በአራት ግዴታ እንደነበር በጥምቀትም ለክርስቲያን ሁሉ ሊፈጽሙት የሚገባ ሃይማኖታዊ ግዴታ ነው። ሕዝብ አሥራኤል ከዘመናት የባርነት ቀንበር ነፃ የወጡት ከሃይለኛው የፈርአን እጅም የተላቀቁት ባህረ ኤርትራን ተሻግረው ነው። እኛም ጥምቀትን ከተቀበልን በጥምቀት ከገሃነመ እሳት ጥፋትና ከዲያቢሎስ ተገዢነት እንድናለን።

4. ምስጢረ ጥምቀትን ለመፈጸም የሚያስፈልጉ ግዴታዎች

ምስጢረ ጥምቀትን ለመፈጸም /ለምስጢረ ጥምቀት/ አፈጻጸም የማይቀሩ ነገሮች አሉ። እነዚህንም፡-

4.1. የተጠማቂው ሃይማኖት

ተጠማቂው በእድሜው ከፍ ያለ ሰው ከሆነ /አስቀድሞ ክርስትናን ያልተቀበለ ከሆነ/ ከመጠመቁ በፊት የሃይማኖት ትምህርትን በሚገባ መማር አለበት። ሃይማኖትን በሚገባ ተምሮ ካመነ በኋላ ሰይጣንን ክዶ ክርስቶስን አምና

ሃይማኖቱን መስከሮ /ጸሎተ ሃይማኖትን ደግሞ/ ይጠመቃል። ሐዋርያትም በጥንተ ስብከት ከቤተ እይሁድና ከቤተአሕዛብ ወደ ክርስትና የተመለሱትን ሰዎች ያጠመቁት በመጀመሪያ አስተምረው አላምነው ነው። ጌታችንም በወንጌል ያመነ የተጠመቀ ይድናል ብሏል። /ማር. 16÷16 ዮሐ. 2÷37/ በፍትሐ ነገሥት ንኡስ ክርስቲያን /የክርስቲያን ታናሽ / ይህ ስም የተሰጠው ተጠምቆ የእግዚአብሔር ልጅ ስላልሆነ ነው። /ከመጠመቁ በፊት ሥራው ይመረመራል ተመርምሮ እምነቱ ከተረጋገጠ በኋላ ይጠመቃል ይላል። ተጠማቂው ሃይማኖቱን ከተረዳና ከአመነ በኋላ ንስሐ መግባት አለበት። ይህንንም ቅዱስ ጴጥሮስ “...ንስሐ ግቡ ኃጢአታችሁም ይሰረይ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በክርስቶስ ስም ተጠመቁ...” በማለት ለጥምቀት የተዘጋጁትን አማንያን አዟቸዋል። /የሐዋ.ሥ. 2÷38 ተጠማቂው ሀጻን ከሆነ ግን የሃይማኖት ምስክርነት በሀጻኑ ምትክ የክርስትና አባትና እናት ይፈጽማሉ። ኋላም ስለ ሃይማኖቱ በማስተማር ሃላፊነታቸውን ይወጣሉ። የክርስትና አባት እናት ለሀጻኑ መምህረ ሃይማኖት ናቸውና።

4.2. አጥማቂ ካህን

ጥምቀት ፍጹም የተሟላ እንዲሆን አጥማቂው ሰው ሥልጣን ከሆነት ያለው እውነተኛ ካህን ኢጴስ ቆጶስ ወይም ቄስ መሆን አለበት። ሥልጣን ከሆነት የሌለው ሰው ፍጹም ማጥመቅ አይገባውም። በድፍረት ወይም በስህተት ቢያጠምቅ ተጠማቂው እንደተጠመቀ አይቆጠርም። በጥምቀት የሚገኘውን በረከትና ጸጋ አያገኘም። ስለዚህም ጥምቀትም ሆነ ሌሎቹ የቤተክርስቲያን ምስጢራት ያለ ሥልጣን ከሆነት ስለማይፈጸሙ የካህን አስፈላጊነት ወሳኝ ነው። ጌታችን ሐዋርያትን “ሂዱና አሀዛብን ሁሉ አስተምሩ በአብና በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው። ደቀመዛሙርቴ አደርጓቸው “በማለት አዟቸዋል። /ማቴ. 28÷19/ ሐዋርያዊ ሥልጣን ከሆነት የሌለው ማጥመቅ እንደማቸል የሕግ መጽሐፋችን “ከኢጴስ ቆጶስ ወይም ከቄስ በስተቀር ማንም አያጥምቅ” ይላል በተጨማሪ ከመናፍቃን ዘንድ ሔዶ የተጠመቀ ሰውም ክርስቲያን እንደማይባል ማንም ሰው ከአላውያን ዘንድ ቢጠመቅ ምዕመናን

/ክርስቲያን/ አይባልም ይላል /ፍትሐ ነገሥት መንፈሳዊ አንቀጽ ሦስት/

4.3. በውሃ መጠመቅ

ጥምቀት በግድ በውሃ መፈጸም አለበት። ጥምቀት በውሃ የሆነበት ምክንያት ጌታችን በወንጌል ሰው ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም ብሎ ስለተናገረ ነው።⁽⁷⁾ ክርስቶስ የተጠመቀው በውሃ ነው እኛም እርሱን አብነት አድርገን በውሃ እንጠመቃለን። ሐዋርያትም ከጌታ በተማሩት ትምህርት መሠረት ሕዝቡን /ያመኑትን/ በውሃ አጥምቀዋል/ የሐ.ሥ 8÷38 ኤፌ 5÷26 የሐ.ሥ. 2÷3 እስከ 38 /በፍትሃ ነገሥት ፍትህ መንፈሳዊ አንቀጽ 3 ላይ ጥምቀት በወራጅ ውሃ ወይም በማጥመቂያ በሚፈስ ውሃ ይሁን በዚያ የውሃ ችግር ቢኖር ያገኙትን ውሃ ቀድተው ወደ ማጥመቂያው ያፍሱሉ “በማለት ለጥምቀት የውሃን አስፈላጊነት ደንግጓል። ውሃ የሰውነትን እድፍ ያስወግዳል

⁽⁷⁾ ፍትሕ መንፈሳዊ አንቀጽ ሦስት ተመልክቶ በፍትሐ ነገሥት

ጥምቀትም የነፍስን እድፍ ያስወግዳል ውሃ ከክፉ ህሊና ለመንጸታችን ማረጋገጫ ነው። ዕብራ. 10÷22 ተጠማቂው ሰው በውሃ ውስጥ ሦስት ጊዜ ብቅ ጥልቅ በማለት ጌታችን ሦስት መአልት ሦስት ሌሊት በክርስ መቃብር አድሮ መነሳቱን ይመስክራል። ጥምቀት ከክርስቶስ ጋር አብረን ለመሞታችንና ለመነሳታችን ማረጋገጫም ነው።

/ሮሜ. 6÷3-8/

ለንጌናስ የተባለ ወታደር በእለተ አርብ ክርስቶስ ተሰቅሎ እያለ የጌታን ቀኝ ጎን በጦር በወጋው ጊዜ ትኩስ ደምና ውሃ በአንድነት ፈሷል። /ዮሐ. 19÷34/ ደሙን ለመጠጣችን ሰጥቶናል ውሃውንም ለጥምቀታችን መሆኑን ሲያጠይቅ ነው። ይህንንም ፍቁረ እግዚእ የሐንስ እንዲህ ሲል ገልጾታል። “በውሃና በደም የመጣ ይህ ነው እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ በውሃና በደሙ እንጂ በውሃው በቻ አይደለም” 1ኛ ዮሐ. 5÷6-8 የምንጠመቅበት ውሃ አስቀድሞ ተራ ውሃ በሆንንም እውነተኛ ካህን ጸሎትን ጸልዮ አሐዱ አብ ቅዱስ አሐዱ ወልድ ቀዱስ አሐዱ ውዕቱ መንፈስ ቅዱስ ብሎ ሲባርከው ውሃው ተለውጦ ከጌታችን ቀኝ ጎን የፈሰሰውን /ማየ 70/ ይሆናል። በሕዝ. 36÷25 ላይ “ጥሩ